Халқ сўзи

Ўзбекистон – келажаги буюк давлат

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган • WWW.XS.UZ • E-mail: info@xs.uz • 2017 йил 2 декабрь, № 243 (6937) Шанба

Сайтимизга ўтиш учун QR-кодини телефонингиз орқали сканер қилинг.

ЎЗБЕКИСТОН ВА ҚОЗОҒИСТОН ПРЕЗИДЕНТЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОН ОРҚАЛИ МУЛОҚОТИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев 1 декабрь куни Қозоғистон Республикаси Президенти Нурсултон Назарбоев билан телефон орқали мулоқот қилди.

Давлатимиз раҳбари Шавкат Мирзиёев Нурсултон Назарбоевни Қозоғистон Республикаси биринчи Президенти куни билан самимий табриклади.

Мулоқотда Президент Нурсултон Назарбоев раҳбарлигида Қозоғистон давлат қурилиши ва мустақил тараққиётнинг мустаҳкам асосларини барпо этишда салмоқли натижаларга эришгани таъкидланди.

Давлат раҳбарининг ташаббуслари туфайли Қозоғистон халқаро майдонда эътирофга сазовор бўлди, жаҳон ҳамжамиятининг обрўли аъзосига, барқарор ва тараққий этаётган давлатга айланди.

Ўзбекистон ва Қозоғистон давлат раҳбарлари икки томонлама ҳамкорликнинг бугунги ҳолати ва истиқболларини ҳам муҳокама қилдилар. Якунига етаётган йилда мамлакатларимизнинг сиёсий, савдо-иқтисодий ва маданий-гуманитар соҳалардаги муносабатлари салмоқли даражада кенгайгани таъкидланди.

Ўзаро товар айирбошлаш ҳажми сезиларли даражада ўсди, қўшма савдо уйлари ва замонавий корхоналар ташкил этилди, минтақалараро ҳамкорлик фаол ривожланмоқда.

Ўзбекистон ва Қозоғистон Президентлари Марказий Осиё мамлакатларининг ўзаро ишонч, ҳурмат ва томонлар манфаатларини ҳисобга олиш асосидаги ҳамкорликни ривожлантириш бўйича саъй-ҳаракатларини қатъий қўллаб-қувватлашини билдирдилар.

Давлат раҳбарлари, шунингдек, халқаро аҳамиятга молик алоҳида масалалар ҳамда янги 2018 йилга мўлжалланган икки ва кўп томонлама ҳамкорлик юзасидан фикр алмашдилар.

ЎзА.

АФҒОНИСТОН ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ЎЗБЕКИСТОНГА РАСМИЙ ТАШРИФИГА ДОИР

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг таклифига биноан 2017 йил 4 декабрь куни Афғонистон Ислом Республикаси Президенти Муҳаммад Ашраф Ғани расмий ташриф билан Тошкент шаҳрига келади.

Олий даражадаги учрашувларда Ўзбекистон ва Афғонистон муносабатларининг бугунги ҳолати ва узоқ истиқболга мўлжалланган ҳамкорликни ривожлантиришнинг устувор йўналишларини муҳокама қилиш, асосий халқаро муаммолар ва минтақавий хавфсизликни таъминлаш масалалари юзасидан фикр алмашиш режалаштирилган.

Музокаралар якунида давлат раҳбарларининг Қўшма баёноти қабул қилиниши, сиёсий, савдо-иқтисодий, инвестициявий, транспорт-коммуникация, фан-таълим ва бошқа соҳаларда икки томонлама ҳамкорликни янада мустаҳкамлашга қаратилган қатор ҳукуматлараро ва идоралараро ҳужжатлар, шунингдек, тижорат шартномалари имзоланиши кутилмоқда.

Афғонистон Президентининг Ўзбекистонга ташрифи дастуридан, шунингдек, Бухоро шаҳрини зиёрат қилиш ҳам ўрин олган. Олий мартабали меҳмон Бухоро давлат университети профессор-ўқитувчилари ва талабалари билан учрашади ҳамда улар ҳузурида маъруза қилади.

ЎзА.

Ўзбекистон — Афғонистон:

Икки томонлама муносабатлар равнақида янги босқич

Ўзбекистон мустақилликнинг илк йилларидан Афғонистон билан яқин қўшничилик ва дўстона сиёсат олиб бориб, ушбу мамлакатда барқарорлик ва тинчлик қарор топишига ўз ҳиссасини қўшмоқда. Афғонистонда муайян танглик сақланиб қолаётганига қарамасдан, Ўзбекистон жанубдаги қўшниси билан барча йўналишда ҳамкорликни фаол ривожлантиришга интилаяпти.

ТАШҚИ СИЁСАТ

Ўтган қисқа давр ичида Ўзбекистон — Афғонистон муносабатлари мутлақо янги босқичга кўтарилиб, икки давлат ва халқнинг узоқ манфаатлари йўлида жадаллашиб бораётир. Ўзбекистон ва Афғонистон раҳбарлари мунтазам учрашув ўтказмоқда. Масалан, жорий йилнинг ўзида Президентимиз Шавкат Мирзиёев Афғонистон Президенти Ашраф Ғани билан уч марта — ШҲТ, Ислом ҳамкорлик ташкилоти саммитларида (Остона), БМТ Бош Ассамблеясида (Нью-Йорк) учрашди. Яқин кунларда Афғонистон раҳбари мамлакатимизга расмий ташриф билан келади.

Маълумки, Ҳаракатлар стратегиясида Ўзбекистон атрофида хавфсизлик, барқарорлик ва яқин қўшничилик камарини яратиш мамлакатимиз ташқи сиёсатининг муҳим вазифаларидан бири сифатида белгиланган. Шубҳасиз, афғон муаммосини ҳал қилиш ва Афғонистонни узоқ йиллик можаролардан сўнг тиклаш ушбу мақсадга эришишда муҳим омил ҳисобланади.

2017 йил бошида Ўзбекистон ҳукумати делегацияси Кобулга расмий ташриф билан борди. Ташриф давомида Афғонистон Президенти А. Ғани, ижро ҳокимияти раҳбари А. Абдулла, ташқи ишлар вазири С. Раббоний ҳамда давлат тузилмаларининг бошқа вакиллари билан музокаралар олиб борилди.

Унинг якунларига кўра, ҳамкорликни янада ривожлантириш бўйича "йўл харитаси" қабул қилинди. Ушбу ҳужжатнинг ҳаётга татбиқ этилиши маҳсулот айирбошлаш ҳажмини 1,5 миллиард АҚШ долларига етказиш имконини беради. Бундан ташқари, икки дўст мамлакат бизнес-тузилмалари вакиллари томонидан дори воситалари ва тиббиёт буюмларини, "тез ёрдам" автомобилларини, ғалла, маиший электрон техникаларни етказиб бериш бўйича манфаатли битимлар имзоланди.

(Давоми 3-бетда).

МАҚСАДИМ – ҲАР ЙИЛИ ЎЗБЕКИСТОН ПРЕЗИДЕНТИ ФАОЛИЯТИГА БАҒИШЛАНГАН АСАР ЁЗИШ

Бу ғалги давлат ташрифи таассуротларга бой бўлди. Ташриф якунида Жанубий Корея Миллий музейида икки давлат раҳбарлари Шавкат Мирзиёев ва Мун Чжэ Ин қучоқлашиб, бир-бирига "brother" (ака) деб мурожаат қилишди. Бундай қадрдонликни кузатган корейс халқи Ўзбекистон ва Жанубий Корея "оға-ини" давлатлар эканига амин бўлди.

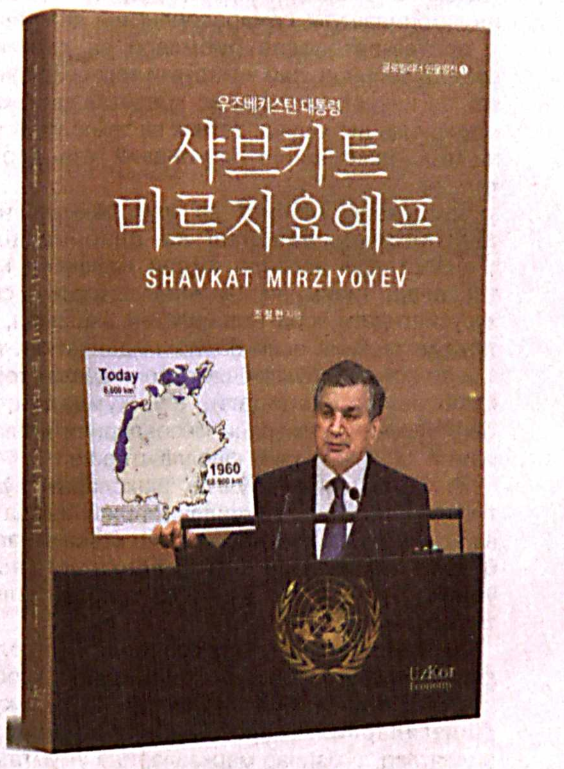

Оға-иниларнинг ҳар иккиси ҳам фаровон ҳаёт кечириши керак. Кореяда қадимдан авлоддан-авлодга ўтиб келаётган бир ривоят бор. Унда ака-ука биргаликда экин экиб, меҳнат қилиб, ҳосил йиғиш мавсуми келганда укаси "акажон, сиз хонадон қурдингиз, кўпроқ олинг" деса, ака "йўқ, ука, сен кўпроқ олишинг керак", деб ғамхўрлик кўрсатиши ҳақида ҳикоя қилинади. Худди шу каби оға-инидай бўлиб қолган икки мамлакат ҳам бир-бирига ғамхўр бўлиб, тотувликда яхши яшаши керак, дегувчилар кўпчиликни ташкил этмоқда. Мен ҳам худди шу фикрдаман. Жанубий Корея иқтисодиёти ҳозирги куч-қудратга тўлган пайтда ҳукуматимизнинг ҳам, хусусий компанияларнинг ҳам Ўзбекистонга янада кўпроқ рағбат кўрсатишига тилакдошман.

Президент Шавкат Мирзиёев жаноблари ҳақидаги асар муаллифи эканимдан жуда фахрланаман. Жаноб Президент ва у кишининг рафиқаси ҳақида бутун корейс халқи ижобий фикрда экани боис каминага ҳам ҳар доим мақтовлар ёғилмоқда. АҚШда яшайдиган бир дўстим қўнғироқ қилиб, Америкадаги ватандошларимиз ҳам Президент Шавкат Мирзиёев жанобларини самимий сўзлар билан тилга олишини айтди. Ўзбекистон раҳбарининг сентябрь ойида Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг 72-сессиясида сўзлаган нутқи ҳамда Жанубий Кореяга давлат ташрифидан сўнг у кишига бўлган ҳурмат ва эътибор янада ошди, дейди танишим.

Бу каби ижобий фикрларни Хитойнинг Шанхай шаҳрида таълим олаётган ўғлимдан ҳам кўп эшитдим. Президент Шавкат Мирзиёев жаноблари сабаб нафақат Ўзбекистонлик талабалар, балки бутун Марказий Осиёдан келиб ўқиётган ёшлар билан ҳам яқин дўст бўлиб олдим, дейди у. Германиялик профессор ҳёнг (корейс тилида ўзидан катталарга ҳурмат юзасидан шундай мурожаат қилинади) дўстим дунё сиёсат майдонига кириб келган буюк етакчи ҳақида китоб ёзган дўстим билан фахрланиб кетяпман, деганида асар муаллифи сифатида қувончим ичимга сиғмади.

Ўзбекистон ҳақидаги таассуротларим

Китобимнинг кириш қисмида шундай сўзлар бор: "Ислом Каримов маҳалласи ёнидаги автобус

бекатидан ҳаракатланадиган 93-автобус Тошкент темир йўл вокзалигача қатнайди. 22-автобус эса Жанубий корейликларнинг Ўзбекистондаги уюшмаси олдидан айланиб Тошкент темир йўл вокзалигача боради. 93-автобус катта автомобиль йўлидан ҳаракатланса, 22-автобусни биздаги маҳалла автобуслари (Кореянинг ҳар бир маҳалласида қатнайдиган кичик автобуслар) деб тушуниш мумкин.

Тошкентда яшаган кезларим тез-тез шу автобусларда қатнадим. Бирини [illegible], [illegible] ҳар сафар [illegible].

40 ёшимда сочим оқарган. Шунинг "шарофати" биланми, ҳақиқий ёшимдан ўн-ўн икки ёшга улуғроқ кўринаман. Жой бўшатиб беришганда эътирозсиз қабул қилганим менинг томонимдан бир оз андишасизлик, албатта. Аммо завқи бошқача эди-да. Қачонлардир йўқотиб қўйган бир бўлагим шу ерда эди. Буни билган одамгина тушунади. Ёшлик йилларида сайрда тушган суратингизга анча вақт ўтгандан кейин қараганингизда туядиган, қалбингизнинг ич-ичигача етиб борадиган шодлик.

Катталарга ҳурмат бу халқнинг қон-қонига сингиб кетган. Болажонлиги ҳам шундай. Чақалоғини қўлига кўтариб автобусга чиққан аёлга ёши саксонга бориб қолган чол ҳам жой беради. Қўлингизда харид халталари бўлса, ўтирганлардан бири ўрнингиздан туради. Ҳатто ўқувчи қизалоқларнинг кичкина китоб сумкалари ҳам эътибордан четда қолмайди.

Автобус ойнасидан эрта куз қуёши кўзни қамаштирмоқда. Қуёш нурлари остида заргорланиб сердарахт кўчалар кўринади. Дарахтлар атрофида кўчани супуриб-сидираётган одамлар. Шу пайт бир ватандошимизнинг Ўзбекистонга сафари ҳақида ўз интернет саҳифасида қолдирган саёз бир гапи эсимга тушиб, кайфиятим бузилади: "У ерда энг кўп учратган икки гуруҳ одамларимдан бири кўчаларни супураётган одамлар бўлса, иккинчиси милиция ходимлари эди".

Озодалик ва тозалик бу инсонларнинг ҳаёт тарзига айланган. Бўш вақти бўлди дегунча уйининг атрофини, кўчани супуради, озода қилади. Кўзга ташланадиган бирорта ғубор йўқ.

Китобни ёзишда яқиндан ёрдам кўрсатган Ўзбекистон аҳли

"Мен корейлик ёзувчиман, Президент Шавкат Мирзиёев жаноблари ноябрь ойида ватанимизга давлат ташрифи билан боришни режалаштиришди, бу инсон ҳақида китоб ёзмоқчиман", деганимда жуда кўп инсонлар менга ёрдам қўлини чўзди. Улар билан [illegible] китоб ёзишга киришдим. Кўпчилиги Президент жанобларининг мамлакатни ислоҳ қилиш сиёсатини самимий баҳолаб, Ўзбекистон тез орада жаҳоннинг ривожланган давлатлари қаторига киришига ишонадиган, ифтихор билан гапираётган одамлар эди.

Яна бир миннатдорлигимни билдирмоқчи бўлган инсон "Uz Kor Economy" газетасининг Тошкентдаги ходими Нодира Азизовадир. Тошкент давлат шарқшунослик институти қошидаги академик лицейда корейс филологиясини ўрганиб, мазкур олий ўқув юртининг иқтисодиёт йўналишида таҳсил олган Нодира ТОПИК (Корейс тили даражасини аниқловчи халқаро имтиҳон) имтиҳонида энг юқори 6-даражага эга мутахассисдир. У интервью олишга, кўплаб материалларни ўзбек ва рус тилларидан таржима қилишга катта ёрдам берди.

Келгуси режаларим

Олдимга қўйган иккита катта мақсадим бор. Шундан бири ҳар йили Президент Шавкат Мирзиёев жанобларининг давлат раҳбари сифатидаги фаолиятига бағишланган асар нашр этиш. [illegible] Шунингдек, Қирғизистон билан чегара муаммосини ҳал этиш борасида, Тошкент ва Душанбе шаҳарларини боғлайдиган ҳаво йўлини қайта йўлга қўйган, Туркманистон билан ҳамкорликни янги босқичга кўтарган инсондир. Менинг фикримча, айнан шундай инсон халқаро ҳамжамиятнинг юксак эътирофи ва жаҳондаги тинчликка қўшган ҳиссаси учун Нобель мукофоти совриндори бўлишга муносиб. Шу боис Президент жанобларининг фаолиятига бағишланган таҳлилий асарларни ҳар йили нашр этиб, эришилаётган ютуқларни халқаро ҳамжамиятга кенг ёйишдек улкан мақсадим бор. Айниқса, давлат ташрифидан сўнг Европа давлатлари, АҚШ ва Хитойдан бу инсон ҳақида ижобий фикрларни эшитишга муваффақ бўлиб, мақсадим янада қатъийлашди.

Яна бир мақсадим — икки мамлакат маданий алмашинувига ҳисса қўшишдир. Мен ҳам ёзувчи, ҳам журналист, ҳам ноширман. 2005 — 2016 йилларда кўплаб халқаро китоб кўргазмаларида мухбир сифатида иштирок этиб, Корея яримороли иккига бўлиниб кетгандан буён биринчи марта 2005 йили Пхеньянда бўлиб ўтган Жанубий ва Шимолий Корея ёзувчилари кўрик-танловида мухбирлик қилиш билан бирга, Осиё ва Африка ёзувчиларининг кенг миқёсдаги тадбирларида ҳам қатнашдим. Шунингдек, сўнгги 4 йил давомида дунёдаги китоб ва нашрларга бағишланган биринчи 24 соатлик кабель телевидениеси раҳбари сифатида ишладим. Бу фаолиятим орқали Жанубий Корея ва жаҳоннинг бир неча мамлакати ўртасида нашриёт соҳасида тажриба алмашинувига яқиндан ёрдам кўрсатиб, янги-янги нашриёт маҳсулотларини ёритиб, Жанубий Кореядаги китобхонлик маданиятини жонлантиришга ўз ҳиссамни қўшдим. Бунинг натижаси ўлароқ, 2014 йилда нашриёт соҳасини ривожлантириш борасидаги хизматларим учун Корея Республикаси Бош вазири томонидан мукофот билан тақдирландим.

Китобда айтиб ўтганимдек, Шавкат Мирзиёев Президентлик лавозимига киришганидан бир ой ўтиб, 2017 йил 12 январь куни "Китоб маҳсулотларини чоп этиш ва тарқатиш тизимини ривожлантириш, китоб мутолааси ва китобхонлик маданиятини ошириш ҳамда тарғибот қилиш бўйича комиссия тузиш тўғрисида"ги фармойиши эълон қилинди. Шунингдек, Президент жаноблари мамлакат вилоятларига ҳар ташрифи давомида кутубхона қурилиши режалаштирилган жойларга ҳам шахсан боради, "китобни яхши кўрган халқ Ватанни ҳам қадрлайди", деб таъкидлайди. Шулар қаторида ўзбек халқининг машҳур шоири Абдулла Орипов ёдгорлик мажмуасини барпо этиш тўғрисида берган кўрсатмаларидан ҳам бу инсоннинг маънавий дунёси нақадар бойлигига амин бўлдим. Нафақат иқтисодий, балки маданий-маърифий жиҳатдан ҳам қудратли давлат барпо этиш йўлида кўплаб ишларни амалга ошираётган Президент Шавкат Мирзиёев жанобларига бўлган ҳурматим китобни қадрлайдиган давлат раҳбари сифатидаги жиҳатларида янада ортиб бормоқда.

Чо Чоль ЧЁН,
Жанубий Кореяда корейс тилида нашр этилган «Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев» номли китоб муаллифи, «Uz Kor media group» компанияси муҳаррири.

(ЎзА).

Ўзбекистон Республикаси Президентининг

ФАРМОНИ

НОГИРОНЛИГИ БЎЛГАН ШАХСЛАРНИ ДАВЛАТ ТОМОНИДАН ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАШ ТИЗИМИНИ ТУБДАН ТАКОМИЛЛАШТИРИШ ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 1 августдаги Ф-5006-сон фармойиши билан ташкил этилган Ногиронлиги бўлган шахсларни давлат томонидан қўллаб-қувватлаш тизимини тубдан такомиллаштиришга қаратилган таклифларни тайёрлаш бўйича комиссия томонидан ногиронликни барвақт аниқлаш ва олдини олиш, ногиронлиги бўлган шахсларга тиббий-ижтимоий ёрдам кўрсатиш, уларни касбга ўқитиш ва ишга жойлаштириш соҳасидаги ишларнинг аҳволи комплекс ва чуқур ўрганилди.

Мазкур жараёнда аҳолининг кенг қатламлари, нодавлат нотижорат ташкилотлари ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтлари, шунингдек, халқаро ва хорижий ташкилотлар ваколатхоналари юқори фаоллик ва дахлдорлик ҳиссини намоён қилдилар.

Ўтказилган комплекс ўрганиш, аҳоли билан очиқ ва тўғридан-тўғри мулоқот якунлари бартараф этиш юзасидан таъсирчан чораларни тезкор кўришни талаб этувчи қатор тизимли камчиликлар ва муаммоларни аниқлаш имконини берди.

Ҳамкорликдаги саъй-ҳаракатлар билан ногиронлиги бўлган шахсларнинг турмуш даражаси ва сифатини янада яхшилаш, уларга тиббий-ижтимоий ёрдам кўрсатиш, бундай шахсларнинг ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларини рўёбга чиқаришга, жамиятдаги фаол позициясини шакллантиришга кўмаклашиш юзасидан аниқ таклифлар ишлаб чиқилди.

Мазкур таклифларни самарали амалга ошириш мақсадида, шунингдек, 2017 — 2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясида белгиланган вазифаларга мувофиқ:

1. Аҳоли билан ўтказилган очиқ ва тўғридан-тўғри мулоқот якунлари ҳамда манфаатдор вазирлик ва идораларнинг фикр-мулоҳазаларини инобатга олиб:

Ўзбекистон Республикасининг "Ногиронлиги бўлган шахсларнинг ҳуқуқлари тўғрисида"ги қонуни лойиҳасини ишлаб чиқиш;

БМТнинг Ногиронлар ҳуқуқлари тўғрисидаги конвенциясини ратификация қилишга тайёргарлик бўйича амалий чоралар кўриш ҳақидаги таклифлар қабул қилинсин.

2. Қуйидагилар ногиронлиги бўлган шахсларни давлат томонидан қўллаб-қувватлаш тизимини янада такомиллаштиришнинг асосий йўналишлари этиб ҳисоблансин:

ногиронлик белгиси бўйича камситишга йўл қўймаслик, ногиронлиги бўлган шахсларнинг ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларини рўёбга чиқаришда тенг шароитларни ва уларни бузганлик учун жавобгарликнинг муқаррарлигини таъминлаш;

ногиронлиги бўлган шахслар ҳуқуқларини таъминлаш соҳасидаги умумэътироф этилган халқаро норма ва стандартларни миллий қонунчиликка имплементация қилиш;

тиббий-меҳнат экспертизаси ва ногиронликни белгилашнинг шаффоф, замонавий услуб ва мезонларини жорий этиш, ногиронлиги бўлган шахсларга тиббий-ижтимоий ёрдам кўрсатиш даражаси ва сифатини, шу жумладан, диагностика, даволаш ва реабилитациянинг замонавий услубларини қўллаган ҳолда, юқори технологияли ихтисослаштирилган тиббий ва ижтимоий ёрдамдан фойдаланиш имкониятини кенгайтириш орқали ошириш;

ногиронлиги бўлган шахсларни ўз вақтида ҳисобга олишнинг самарали механизмларини яратиш, ногиронликнинг белгилари пайдо бўлган вақтдан бошлаб уларни кузатиб бориш ва қўллаб-қувватлашнинг, шу жумладан, замонавий ахборот-коммуникация технологияларидан фойдаланган ҳолда, ногиронлиги бўлган шахсларнинг ижтимоий аҳволини таъсирчан мониторинг қилиш, уларнинг турмуш шароитларини ҳар томонлама баҳолаш, индивидуал ривожланиш дастурларини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш, шунингдек, ўз вақтида зарур тиббий-ижтимоий ёрдам кўрсатиш имконини берувчи ягона комплекс тизимини жорий этиш;

тиббий ёрдам даражаси ва сифатини ошириш, касалликларни барвақт аниқлаш ҳамда туғма нуқсонлар ва ирсий касалликлар ўсишининг сабаб ва шарт-шароитларини барвақт аниқлаш ва олдини олишни ҳам назарда тутувчи профилактика тадбирларини кенгайтириш бўйича скрининг текширувларининг самарадорлигини кўтариш;

ногиронлиги бўлган шахсларнинг манзилли ижтимоий муҳофазасини кучайтириш, уларнинг уй-жой-маиший ва бошқа яшаш шароитларини яхшилашга қаратилган тиббий-ижтимоий хизмат ва моддий ёрдамни кенгайтириш, уларни тиббий-ижтимоий реабилитация қилиш, шу жумладан, сифатли ёрдамчи ва техник реабилитация воситалари билан таъминлаш бўйича чора-тадбирларнинг самарадорлигини ошириш;

ногиронлиги бўлган шахсларнинг оиласи, жамият ва давлат билан ўзаро алоқасини кучайтириш, уларнинг қулай муҳитда бўлиши, шаҳар йўловчи транспорти, ижтимоий ва бошқа инфратузилма объектларидан эркин фойдаланиши учун зарур шароитлар яратиш;

ногиронлиги бўлган шахсларнинг жамият ижтимоий-иқтисодий ҳаётига жалб қилиниши ва фаол иштирокини таъминловчи инклюзив таълим ва ишга жойлаштириш тизимини такомиллаштириш;

(Давоми 2-бетда).

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
ФАРМОНИ

НОГИРОНЛИГИ БЎЛГАН ШАХСЛАРНИ ДАВЛАТ ТОМОНИДАН ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАШ ТИЗИМИНИ ТУБДАН ТАКОМИЛЛАШТИРИШ ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА

(Давоми. Бошланиши 1-бетда.)

ногиронликни белгилаш ва тиббий-ижтимоий ёрдам кўрсатиш соҳасида ваколатли давлат органлари фаолиятининг очиқлиги ва шаффофлигини таъминлаш, тартиб-таомиллардан ўтишни соддалаштириш, ногиронлиги бўлган шахсларга тиббий-ижтимоий ёрдам кўрсатиш ва уларни ижтимоий реабилитация қилиш соҳасида давлат-хусусий ва ижтимоий шерикликни ривожлантириш;

тиббий-ижтимоий муассасаларнинг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш, "Мурувват" ва "Саховат" интернат-уйларида васийликка олинганларнинг турмуш сифатини яхшилашга қаратилган тиббий-ижтимоий ёрдам кўрсатиш тизимини ривожлантириш, уларнинг реабилитациясини ва ижтимоийлашуви самарадорлигини ошириш;

протез-ортопедия буюмлари ва техник реабилитация воситаларини ишлаб чиқарувчи корхоналарни, шу жумладан, чет эл инвестицияларини ва кредитларини жалб этган ҳолда модернизация қилиш, техник ва технологик янгилаш, уларни ишлаб чиқаришнинг замонавий стандартларини жорий қилиш;

замонавий тиббиёт ва илм-фаннинг илғор ютуқлари, диагностика, даволаш ва реабилитациянинг сифат стандартлари асосида юқори малакали мутахассисларни тайёрлаш тизимини такомиллаштириш, соғломлаштириш хусусиятидаги чора-тадбирларни яхшилаш, соғлом ва фаол турмуш тарзини олиб бориш маданиятини тарғиб қилиш;

ногиронлиги бўлган шахсларни давлат томонидан қўллаб-қувватлаш ва улар билан ишлашда, шу жумладан, ногиронликни белгилашнинг самарали мезонларини қўллашга қаратилган илмий тадқиқотларни фаоллаштириш.

3. Ногиронлиги бўлган шахсларни қўллаб-қувватлаш тизимини янада такомиллаштириш ҳамда уларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини ҳимоя қилиш кафолатларини кучайтириш бўйича комплекс чора-тадбирлар дастури (кейинги ўринларда Дастур деб юритилади) иловага мувофиқ тасдиқлансин.

4. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси қуйидагиларни таъминлаш чораларини кўрсин:

ногиронлиги бўлган шахслар, шу жумладан, катта ёшдагиларнинг саводхонлигини ошириш мақсадида вилоятлар, туманлар марказларида умумтаълим мактаблари негизида имо-ишора тили ва Брайль алифбосини ўргатиш бўйича ушбу соҳадаги мутахассисларни жалб қилган ҳолда, махсус курсларни ташкил этиш;

тегишли материалларни нашр қилишни рағбатлантириш, муҳим соҳаларда аудио китоблар яратиш ва уларни жорий этишни назарда тутган ҳолда имо-ишора тили ва Брайль алифбосини қўллаш имкониятларини кенгайтириш;

кўриш аъзолари заиф шахсларга овоз эшиттириш имконини яратиш мақсадида тегишли хилдаги дастурий таъминотларга давлат тилида махсус дастурлар, шу жумладан, компьютер операцион тизимлари яратиш, уларни ушбу шахслар ўқиётган ва ишлаётган таълим муассасалари ва бошқа ташкилотларда кейинчалик эркин тарқатиш, ўрнатиш, шунингдек, мазкур дастурларни яратиш учун салоҳиятли ҳомийлар топиш;

давлат органлари ва ташкилотларининг расмий веб-сайтларида ногиронлиги бўлган шахслар учун ихтисослаштирилган маълумотлар билан эркин танишиш ва хизматлардан фойдаланишга оид қўшимча имкониятлар жорий этиш;

ногиронлиги бўлган шахсларга қулайлик яратиш учун жамоат транспортини пандуслар, алоҳида жойлар билан, бекатлар ва маршрутларни эшиттириш, электрон маълумотлар таблолари каби махсус воситалар билан жиҳозлаш, улардан эркин фойдаланишни босқичма-босқич таъминлаш бўйича жойларда ногиронлиги бўлган шахсларнинг ижтимоий ҳимояси ва мослашуви самарадорлигини оширишга оид чора-тадбирларни кўриш.

5. Белгилансинки, 2018 йил 1 мартдан ногиронлиги бўлган шахсларга мослаштирилмаган шаҳар йўловчи транспорти воситаларини сотиб олиш тақиқланади.

Ички ишлар вазирлиги, Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Ўзбекистон автомобиль ва дарё транспорти агентлиги, "Ўзавтосаноат" АЖ ва Мудофаага кўмаклашувчи "Ватанпарвар" ташкилоти билан биргаликда икки ой муддатда:

автотранспорт воситалари ҳайдовчилари — ногиронлиги бўлган шахсларни тайёрлаш ва қайта тайёрлашни ташкил этиш;

маҳаллий ишлаб чиқарилган енгил автомобилларни ногиронлиги бўлган шахсларга мослаштириш учун махсус мосламалар билан қайта жиҳозлашни таъминлаш бўйича таклифлар киритсин.

6. 2018/2019 ўқув йилидан бошлаб олий таълим муассасаларига абитуриентлар қабул қилишнинг умумий сонидан ногиронлиги бўлган шахслар учун қўшимча равишда икки фоизли квоталар ажратиш тартиби жорий этилсин.

Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Иқтисодиёт вазирлиги ҳамда бошқа манфаатдор идоралар билан биргаликда 2018 йилнинг 1 апрелига қадар олий таълим муассасаларига ногиронлиги бўлган шахсларни квота асосида ўқишга қабул қилиш тартиби тўғрисидаги низом лойиҳасини Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасига киритсин.

7. 2018 йил 1 январдан бошлаб фаолият кўрсатиш тури ва уни амалга ошириш жойидан қатъи назар, I ва II гуруҳ ногиронлиги бўлган шахслар ҳисобланган якка тартибдаги тадбиркорлар учун бир ойда энг кам иш ҳақининг 50 фоизи миқдорида, якка тартибдаги тадбиркор томонидан I ва II гуруҳ ногиронлиги бўлган шахслар ҳисобидан ишга ёлланган ҳар бир ишчи учун — бир ойда энг кам иш ҳақининг 15 фоизи миқдорида қатъий белгиланган солиқ ставкаси ўрнатилсин.

8. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси Ўзбекистон Республикасида Маъмурий ислоҳотлар концепцияси доирасида Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги, Халқ таълими вазирлиги ҳамда бошқа ваколатли идораларнинг фаолиятини қуйидагиларга қаратилган таклифлар тайёрлаш билан бирга қайта кўриб чиқишни таъминласин:

Соғлиқни сақлаш вазирлиги ҳузурида кексалар, ногиронлиги бўлган шахслар ва аҳолининг бошқа ижтимоий эҳтиёжманд тоифаларини ижтимоий муҳофаза қилишга, шу жумладан, уларни тўлиқ ва комплекс кузатган ҳолда, кўрсатилаётган хизматларни мувофиқлаштиришга масъул бўлган ихтисослаштирилган идора ташкил этиш;

ихтисослаштирилган идора негизида ногиронликни белгилашни тўлиқ қамраб олувчи ягона тизимни ташкил этиш;

тегишли ҳужжатларни расмийлаштирган шахсларнинг ногиронликка мувофиқлигини текшириш тартибини жорий этиш;

амалга оширилаётган ислоҳотлар талабларига жавоб бермайдиган самарасиз тузилмаларни тугатиб, тегишли штат бирликларини янги ташкил этилаётган ихтисослаштирилган идорага ўтказиш.

9. Ногиронлиги бўлган шахсларнинг аҳволини яхшилаш, тиббий-ижтимоий ёрдам ва реабилитация сифатини ошириш, протез-ортопедия буюмлари ва техник реабилитация воситалари ишлаб чиқаришни модернизация қилиш ва технологик янгилаш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги ҳузурида Ногиронлиги бўлган шахсларни қўллаб-қувватлаш жамғармаси (кейинги ўринларда Жамғарма деб юритилади) ташкил этилсин.

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги Молия вазирлиги билан биргаликда икки ой муддатда Жамғармани, шу жумладан, ногиронлиги бўлган шахслар ҳуқуқларини бузганлик учун қўлланиладиган жарималардан тушган маблағларнинг бир қисми ҳисобига шакллантиришни назарда тутган ҳолда, унинг фаолиятини ташкил этиш бўйича қарор лойиҳасини ишлаб чиқсин ҳамда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасига тасдиқлаш учун киритсин.

10. 2018 йил 1 июндан бошлаб, ногиронлиги бўлган шахслар, тайинланган пул тўловларининг турлари ва миқдори, ажратилган техник реабилитация воситалари, протез-ортопедия буюмлари ва дори воситалари, кўрсатилган ижтимоий хизматлар ва берилган имтиёзлар тўғрисидаги комплекс маълумотларни ўз ичига олган, шунингдек, мазкур соҳадаги ишларнинг ҳолати ҳақидаги маълумотларни тезкор олиш, давлат органлари ўртасида маълумотлар алмашинувини амалга ошириш, бюджет маблағлари мақсадсиз сарфланиши ва суиистеъмолчилик ҳолатларининг олдини олиш имконини берувчи ногиронлиги бўлган шахсларнинг ягона электрон реестридан фойдаланиш амалиётга татбиқ этилсин.

11. Давлат архитектура ва қурилиш қўмитаси, Ер ресурслари, геодезия, картография ва давлат кадастри давлат қўмитаси, Автомобиль йўллари давлат қўмитаси, Ўзбекистон автомобиль ва дарё транспорти агентлиги, бошқа манфаатдор идоралар объектлар лойиҳалаштирилиши ва қурилишида архитектура-қурилиш назоратини кучайтириш, шунингдек, ногиронлиги бўлган шахсларнинг улардан эркин фойдаланишини таъминлаш талабларига риоя этмаганлик учун жавобгарлик муқаррарлиги принципини таъминлаш чораларини кўрсин.

12. Қуйидагиларга:

барча даражадаги давлат органлари, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари, корхоналар, ташкилотлар ва муассасалар раҳбарларига ногиронлиги бўлган шахсларни ишга қабул қилиш, шунингдек, ногиронлиги бўлган шахслар жамиятлари корхоналари билан товарлар, ишлар ва хизматлар етказиб беришга оид шартномалар тузиш амалиётини кенгайтиришни таъминлаш;

Ўзбекистон Миллий телерадиокомпанияси, Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги, Ўзбекистон Миллий ахборот агентлиги ҳамда бошқа оммавий ахборот воситаларига эфирга узатилаётган янгиликлар, телекўрсатувлар ва видеофильмларнинг субтитр ёки сурдо таржима билан олиб борилишини ташкил этиш, ногиронлиги бўлган шахсларнинг ахборот олиш имкониятини ошириш ва бўш вақти мароқли ўтишини таъминлаш учун махсус ҳарфли нашрларни кенгайтириш тавсия қилинсин.

13. Соғлиқни сақлаш вазирлиги:

а) Ўзбекистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги, Халқ таълими вазирлиги, Молия вазирлиги, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Ўзбекистон Касаба уюшмалари Федерацияси Кенгаши билан биргаликда 2018 йил 1 мартга қадар ногиронликни белгилаш тартибини тубдан такомиллаштириш бўйича, биринчи навбатда, қуйидагиларга қаратилган таклифларни белгиланган тартибда киритсин:

ногиронликни белгилаш механизмларини ва унинг муддатларини, шу жумладан, ҳужжатларни улардаги муҳим ҳолатларнинг мазмунини мажбурий равишда асослаб ва тушунтириб расмийлаштириш тартибини назарда тутган ҳолда қайта кўриб чиқиш;

ногиронликни белгилаш тизимига яққол белгилари бўлган арз қилувчини ногиронлик белгилангунга қадар қўллаб-қувватлаш механизмини жорий этиш, бунда унинг ушбу ҳолат мавжудлигини исботлаш мажбуриятини бекор қилиш;

коррупцияга сабаб бўладиган омилларни истисно этган ҳолда, зарур тартиб-таомиллардан ўтишнинг шаффофлиги ва очиқлигини таъминлаш, тартибини соддалаштириш ва муддатларини қисқартириш;

ногиронлиги бўлган шахсларнинг ҳаёт фаолияти учун зарур бўлган, шу жумладан, автотранспорт воситаларини бошқариш имконияти ҳақидаги маълумотларнинг тиббий хулосаларга киритилишини таъминлаш;

айрим тоифадаги ногиронлиги бўлган шахслар учун махсус даволанишдан ўтмасдан, шу жумладан, тиббий текширув ўтказмасдан аниқланиши мумкин бўлган ногиронлик тоифалари учун стационар даволанишда мажбурий бўлишни бекор қилишни назарда тутган ҳолда, ногиронликни белгилашни аниқлаштириш ҳамда ҳужжатларни топшириш имкониятини кенгайтириш;

б) Ўзбекистон Республикаси Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги, Молия вазирлиги ҳамда Иқтисодиёт вазирлиги билан биргаликда 2018 йил 1 мартга қадар:

ногиронликни белгилаш, ногиронлиги бўлган шахсларнинг ижтимоий мослашувига кўмаклашишни таъминлаш ва уларга ногиронлик пенсияси ва нафақалари тўлашнинг халқаро стандартларига ўтиш заруратини;

айрим тоифадаги ногиронлиги бўлган шахсларни, шу жумладан, оғир руҳий касалликка чалинганларни парвариш қилувчи шахсларнинг пенсияга чиқиши ва нафақа олиши, шунингдек, алоҳида тоифадаги ногиронлиги бўлган шахсларнинг имтиёзли пенсияга чиқиши имкониятини кенгайтиришни ҳисобга олган ҳолда ногиронликни белгилаш мезонлари ва ногиронлик пенсиялари, нафақалари тўлаш тартибининг қайта кўриб чиқилишини таъминласин.

14. Ўзбекистон Республикаси Инвестициялар бўйича давлат қўмитаси, Соғлиқни сақлаш вазирлиги Ташқи ишлар вазирлиги, Молия вазирлиги, Иқтисодиёт вазирлиги ва бошқа манфаатдор идоралар билан биргаликда уч ой муддатда протез-ортопедия буюмлари ва техник реабилитация воситаларининг хориждаги етакчи ишлаб чиқарувчиларини аниқласин, кейинчалик ушбу соҳага, шу жумладан, фаолият юритаётган корхоналарни модернизация қилишга кўмаклашиш, замонавий технологияларни қўллаган ҳолда республикада янги ишлаб чиқаришларни ташкил этиш орқали чет эл инвестицияларини жалб қилиш қисми бўйича музокаралар ўтказсин.

15. Вазирликлар ва идоралар раҳбарлари мазкур Фармоннинг, шу жумладан, Дастурда назарда тутилган тадбирларнинг ўз вақтида ва самарали бажарилиши учун шахсан масъул эканлиги белгилансин.

16. Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги, бошқа манфаатдор идоралар билан биргаликда уч ой муддатда қонун ҳужжатларига ушбу Фармондан келиб чиқадиган ўзгартиш ва қўшимчалар тўғрисидаги таклифларни Вазирлар Маҳкамасига киритсин.

17. Мазкур Фармоннинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикасининг Бош вазири А. Н. Арипов ва Ўзбекистон Республикасининг Бош прокурори И. Б. Абдуллаев зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти **Ш. МИРЗИЁЕВ**

Тошкент шаҳри,
2017 йил 1 декабрь

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ «НОГИРОНЛИГИ БЎЛГАН ШАХСЛАРНИ ДАВЛАТ ТОМОНИДАН ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАШ ТИЗИМИНИ ТУБДАН ТАКОМИЛЛАШТИРИШ ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА»ГИ ФАРМОНИГА ШАРҲ

Мамлакатда ногиронларни давлат томонидан қўллаб-қувватлаш, тиббий-ижтимоий ёрдам кўрсатиш, ҳаёт сифатини яхшилаш тизимини такомиллаштириш, уларга таълим олиш ва ишга жойлашишда ҳар томонлама кўмаклашиш чоралари кўрилмоқда. Давлат томонидан халқимизга хос бўлган меҳр-шафқат ҳамда эзгулик туйғуларини ҳисобга олган ҳолда, ногиронларнинг муҳим эҳтиёж ва талабларига алоҳида эътибор қаратилмоқда.

1992 йилда БМТ томонидан ногиронларга оид долзарб масалаларга жамоатчилик эътиборини қаратиш, шунингдек, уларни ижтимоий ҳаётга ва ривожланиш жараёнларига мослаштириш мақсадида 3 декабрь — Халқаро ногиронлар куни деб эълон қилинди.

Бугунги кунда дунёда тахминан бир миллиард, жумладан, Ўзбекистонда 600 мингдан ортиқ ногиронлар ҳаёт кечирмоқда. Кўпчилик ногиронлар кундалик турмушда турли қийинчиликларга дуч келиб, бу уларнинг мамлакат сиёсий, ижтимоий, иқтисодий ва маданий ҳаётида фаол иштирок этишига салбий таъсир кўрсатмоқда.

Мазкур муаммоларни ҳал қилиш мақсадида давлат раҳбари томонидан 2017 йил 1 августда қабул қилинган фармойиш билан Ногиронлиги бўлган шахсларни давлат томонидан қўллаб-қувватлаш тизимини тубдан такомиллаштиришга қаратилган таклифларни тайёрлаш бўйича комиссия тузилди.

Комиссия томонидан кенг кўламли ишлар амалга оширилди, жумладан:

мазкур соҳада амалда бўлган норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар базаси, шунингдек, давлат органларининг фаолияти танқидий таҳлил қилинди. Текширишлар якуни бўйича прокуратура органлари томонидан 400 дан ортиқ прокурор назорати ҳужжатлари қўлланилди, 700 га яқин шахсларнинг бузилган ҳуқуқлари тикланди, 700 дан ортиқ шахслар протез-ортопедия буюмлари ва техник реабилитация воситалари билан таъминланди;

шаҳар ва транспорт инфратузилмасида ногиронлар учун қулайлик яратилганлиги ҳолати ўрганилди (жумладан, 64 598 та давлат органи объектларидан фақат 23 901 тасига ногиронларнинг кириш имконияти яратилган ва пандуслар мавжуд);

интернетда ташкил этилган ижтимоий сўровлар давомида 500 дан ортиқ фуқаролардан таклифлар келиб тушди;

124 та давлат органи ва ташкилотининг сайтлари ўрганилди, улардан 83 тасида ногиронларнинг ахборот олиши учун махсус имкониятлар мавжуд эмас;

ногиронларнинг яшаш муҳити имкониятлари, таълим олиши ва бандлигини таъминлаш, уларнинг тиббий-ижтимоий реабилитацияси, протез-ортопедия буюмлари ва техник реабилитация воситалари ишлаб чиқарилиши масалалари бўйича Германия, Франция ва Швейцария давлатларининг тажрибаси бевосита ўрганилиб, таклифлар тайёрлашда инобатга олинди.

Ногиронларга қулай ҳаётни таъминлаш учун қўшимча шароитлар яратишни, шунингдек, бир қатор янгиликларни назарда тутувчи **Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Ногиронлиги бўлган шахсларни давлат томонидан қўллаб-қувватлаш тизимини тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Фармони** қабул қилиниши олиб борилган ишларнинг мантиқий якуни бўлди.

Инсонларнинг ногиронларга нисбатан муносабатини ўзгартириш, атрофдагиларни уларнинг жамиятда тўлиқ ва тенг ҳуқуқли иштироки ҳақида хабардор қилиш ногиронларнинг долзарб муаммоларини ҳал этишда ўта муҳим ва биринчи навбатдаги қадам ҳисобланади. Ушбу мақсадда "ногирон" тушунчаси муомаладан чиқарилмоқда ва у энг аввало, инсон эканлигини ҳисобга олган ҳолда умумэътироф этилган "ногиронлиги бўлган шахс" атамаси киритилмоқда.

БМТнинг Ногиронлар ҳуқуқлари тўғрисидаги конвенциясини ратификация қилишга тайёргарлик кўриш бўйича амалий чора-тадбирлар ташкил этилмоқда. "Ногиронлиги бўлган шахсларнинг ҳуқуқлари тўғрисида"ги қонун лойиҳаси ишлаб чиқилади.

Фармон билан **51 банддан** иборат чора-тадбирларни амалга ошириш назарда тутилган **Ногиронлиги бўлган шахсларни қўллаб-қувватлаш тизимини янада такомиллаштириш ҳамда уларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини ҳимоя қилиш кафолатларини кучайтириш бўйича комплекс чора-тадбирлар дастури** тасдиқланди.

Жумладан, тасдиқланган Дастур қуйидаги чора-тадбирларни назарда тутади:

ногиронлиги бўлган шахсларнинг ҳаёт сифати ва даражасини ошириш;

ногиронликнинг олдини олиш, ногиронлиги бўлган шахсларга тиббий-ижтимоий ёрдам кўрсатиш ва уларни реабилитация қилиш самарадорлигини ошириш;

ногиронлиги бўлган шахсларнинг таълим олиши, уларни махсус касб-ҳунарга тайёрлаш ва қайта тайёрлаш тизимини такомиллаштириш, шунингдек, ногиронлиги бўлган шахсларни ишга жойлаштиришни таъминлаш;

ногиронлиги бўлган шахслар учун қулай ва мақбул муҳитни таъминлаш, тиббий-ижтимоий муассасаларнинг моддий-техник жиҳозланишини яхшилаш.

Кўзи ожиз ногиронлиги бўлган шахслар саводхонлигини ошириш имкониятининг паст даражада эканлиги уларнинг ижтимоий ҳаётда иштироки ва воқеалардан хабардор бўлишини тўлиқ чеклайдиган ўта муҳим муаммолардан бири бўлиб қолган. Шу муносабат билан ногиронлиги бўлган шахсларнинг саводхонлигини ошириш мақсадида вилоятлар, туманлар марказларида умумтаълим мактаблари негизида Брайль алифбосини ўқитиш бўйича махсус курслар ташкил этишга оид чора-тадбирлар кўрилади.

Бундан ташқари, овоз орқали бошқариш мақсадида компьютер операцион тизимлари учун махсус дастурлар яратилади, давлат органлари ва ташкилотларининг расмий сайтларида ногиронлиги бўлган шахслар учун қўшимча имкониятлар жорий этилади.

Сир эмаски, шаҳар йўловчи транспортларининг махсус ускуналар билан жиҳозланмаганлиги ногиронлиги бўлган шахслар учун иш жойи ва бошқа муассасаларга етиб боришда муайян қийинчиликларни келтириб чиқаради. Шунингдек, светофорлар ва пиёдалар йўлакчалари қўшимча товуш ёрдамида бошқариш ускуналарига эга эмас.

Бунинг учун ногиронлиги бўлган шахсларга шаҳар йўловчи транспортини мазкур мақсадларга мослаштириш, бекат ва йўналишларни овоз ёрдамида эълон қилиш орқали қулайликлар яратилади.

Шу билан бир қаторда, 2018 йил 1 мартдан ногиронлиги бўлган шахсларга мослаштирилмаган шаҳар йўловчи транспорти воситаларини сотиб олиш тақиқланмоқда. Бу ногиронлиги бўлган шахсларга автобус ва бошқа шаҳар йўловчи транспорт турларидан фойдаланишни жиддий тарзда енгиллаштиради.

Ҳозирги кунга қадар миллий енгил автомобиллар фақат соғлом инсонлар учун мослаштирилган бўлиб, ногиронлиги бўлган шахслар эса махсус бошқарув имконияти мавжуд эмаслиги сабабли бундай автомобилларга эга бўла олмас эди. Келгусида ишлаб чиқариладиган миллий енгил автомобиллар ногиронлиги бўлган шахслар фойдаланиши учун мослаштирилган ҳолда, махсус ускуналар билан қайта жиҳозланади.

Транспорт воситалари ҳайдовчилари — ногиронлиги бўлган шахсларни ўқитиш учун тайёрлаш ва қайта тайёрлаш ишлари ташкил этилади.

Ногиронлиги бўлган шахсларнинг мамлакат ижтимоий ҳаётида иштирокининг муҳим омилларидан бири уларнинг умумий саводхонлиги ҳисобланади. Бироқ қатор сабабларга кўра, ногиронлиги бўлган шахслар олий таълим муассасаларида ўқиш учун комплекс имкониятга эга бўлмаган.

Ушбу мақсадда 2018/2019 ўқув йилидан бошлаб олий таълим муассасаларига абитуриентлар қабулининг умумий сонидан ногиронлиги бўлган шахслар учун қўшимча равишда икки фоизли квоталар киритилмоқда. Мазкур квоталар бўйича фақатгина ногиронлиги бўлган шахслар таълим олади, бу уларнинг олий маълумотга эга бўлишини таъминлаб, жамиятга мослашиш имкониятларини кенгайтиради.

Ногиронлиги бўлган шахсларни ишга жойлаштириш ҳам уларни давлат томонидан қўллаб-қувватлаш тизимининг муҳим йўналишларидан бири ҳисобланади.

Ногиронлиги бўлган шахсларни ишга қабул қилишни кенг рағбатлантириш, шунингдек, ногиронлиги бўлган шахсларнинг ўзи томонидан тадбиркорлик билан шуғулланишга шароит яратиш мақсадида 2018 йилнинг 1 январидан бошлаб якка тартибдаги тадбиркорлик билан шуғулланувчи I ва II гуруҳ ногиронлиги бўлган шахслар, шунингдек, I ва II гуруҳ ногиронлиги бўлган шахсларни ходим сифатида ёллаган якка тартибдаги тадбиркорларга қатъий белгиланган солиқнинг имтиёзли ставкаси белгиланмоқда.

Ногиронлиги бўлган шахслар, кексалар ва аҳолининг бошқа ижтимоий эҳтиёжманд тоифаларини ижтимоий ҳимоя қилишга масъул бўлган ягона идоранинг мавжуд эмаслигига ҳам алоҳида эътибор қаратилди. Шу муносабат билан Ўзбекистон Республикасида Маъмурий ислоҳотлар концепциясини амалга ошириш доирасида Соғлиқни сақлаш вазирлиги ҳузурида ихтисослаштирилган идора ташкил этилади.

Ногиронлиги бўлган шахсларнинг долзарб муаммоларини ҳал этишда нафақат давлат, балки оддий фуқароларнинг иштироки ҳам ўта муҳим ҳисобланади. Шу мақсадда Соғлиқни сақлаш вазирлиги ҳузурида **Ногиронлиги бўлган шахсларни қўллаб-қувватлаш жамғармаси** ташкил этилиб, унинг маблағлари ногиронлиги бўлган шахслар аҳволини яхшилаш, тиббий-ижтимоий ёрдам сифатини ошириш, протез-ортопедия буюмлари ва техник реабилитация воситалари ишлаб чиқаришни модернизация қилиш ҳамда технологик янгилаш учун ишлатилади. Ногиронлиги бўлган шахслар муаммоларига бефарқ бўлмаган фуқаролар ва юридик шахсларнинг ихтиёрий ҳомийлик хайриялари ҳам жамғарма манбалари бўлади.

2018 йилнинг 1 июнидан бошлаб ногиронлиги бўлган шахслар тўғрисида комплекс маълумотларни (ногиронлиги бўлган шахсларга оид шахсий маълумотлар, пул тўловларининг турлари ва миқдори, ажратилган техник реабилитация воситалари, протез-ортопедия буюмлари ва бошқалар) ўз ичига олган ногиронлиги бўлган шахсларнинг ягона электрон реестри жорий этилмоқда, бу даволаш ва реабилитация ишларини самарали ташкил этишни таъминлайди.

Қайд этиш лозимки, протез-ортопедия буюмлари ва техник реабилитация воситаларини ишлаб чиқаришнинг маънан эскирганлиги ҳамда ушбу воситаларни ишлаб чиқаришга оид кўплаб стандартларнинг мавжуд эмаслиги фуқароларнинг асосли эътирозларига сабаб бўлмоқда.

Мазкур муаммони ҳал этиш учун протез-ортопедия буюмлари ва техник реабилитация воситаларини ишлаб чиқариш соҳасига, жумладан, фаолият юритаётган корхоналарни модернизация қилишга кўмаклашиш, замонавий технологияларни қўллаган ҳолда республикада янги ишлаб чиқаришларни ташкил этиш орқали чет эл инвестициялари жалб қилинади. Шунингдек, протез-ортопедия буюмлари ва техник реабилитация воситаларини ишлаб чиқаришга давлат стандартлари жорий этилади.

Қабул қилинган Фармон ногиронлиги бўлган шахсларнинг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини таъминлашни сифат жиҳатидан янги босқичга олиб чиқиш имконини беради, шунингдек, ногиронлиги бўлган шахсларнинг ҳаёт сифати ва даражасини ошириш, қулай ва мақбул муҳитни таъминлаш, тиббий-ижтимоий муассасаларнинг моддий-техник жиҳозланишини яхшилашга хизмат қилади.

Энг тезкор хабарларни, долзарб таҳлилларни «Халқ сўзи — online» **www.xs.uz** янгиланган порталида ўқинг!

Ўзбекистон — Афғонистон:

Икки томонлама муносабатлар равнақида янги босқич

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

Жорий йилнинг 8 ойи давомида ўзаро товар айирбошлаш ҳажми 21,8 фоиз ўсгани, айниқса, диққатга сазовордир. Йил охиригача маҳсулот айирбошлаш ҳажмини 520 миллион АҚШ долларидан 1 миллиард АҚШ долларига етказиш мўлжалланаётгани ҳамкорлик алоқалари чуқурлашиб бораётганидан далолатдир.

Ўзбекистон ва Афғонистон савдо-иқтисодий алоқаларни изчил кўпайтиришга интилаётганини алоҳида қайд этиш жоиз. Мисол учун, жорий йилда Ўзбекистондан Афғонистонга йилига 300 минг тонна минерал ўғит, 2 минг дона қишлоқ хўжалиги техникаси, 250 минг тоннагача ғалла ва афғон бозорида талаб юқори бўлган бошқа маҳсулотларни узоқ муддатли етказиб бериш бўйича келишувларга эришилди.

Юртимизда афғонистонлик сармоядорлар иштирокида 70 та, шу жумладан, 100 фоиз чет эл капитали иштирокида 20 та корхона фаолият кўрсатаётгани ҳам қўшни мамлакат тадбиркорларининг ўзбекистонлик шериклари билан ўзаро манфаатли ҳамкорликни йўлга қўйишдан манфаатдор эканлигини кўрсатади. Бугунги кунда мамлакатимиз бозорида хизматлар, савдо, қурилиш материаллари ишлаб чиқариш соҳаларида Афғонистоннинг 12 та компанияси фаолият олиб боради.

Икки мамлакат вазирлик ва идоралари раҳбарларининг учрашувлари ҳам фаоллашди. Хусусан, жорий йилнинг ноябрь ойида Афғонистон Президентининг МДҲ мамлакатлари ҳамда Россия Федерацияси билан ҳамкорликни ривожлантириш бўйича махсус вакили Муҳаммад Шокир Коргар Ўзбекистоннинг қатор вазирлик ва идораларида музокаралар олиб борди. Икки томонлама учрашувлар кун тартибидаги муҳим масалалардан бири савдо тўғрисидаги, транзит соҳасида ҳамкорлик тўғрисидаги битимларни тайёрлаш бўлди. Ушбу ҳужжатлар ўзаро товар айирбошлаш ҳажмини сезиларли даражада оширишга қаратилган.

Ўзбекистон ва Афғонистон ўртасида транспорт-логистика алоқаларини ривожлантириш ҳақида сўз борар экан, ушбу соҳада ижобий натижалар қўлга киритилаётганига гувоҳ бўлиш мумкин. Аввалроқ, Ўзбекистон Афғонистон учун стратегик аҳамиятга эга бўлган лойиҳани амалга оширди, яъни Ҳайратон — Мозори Шариф темир йўлининг 75 километрини қуриб берди.

Ҳозирги кунда бир қатор лойиҳалар ўрганиб чиқилмоқда. Биринчидан, бу Мозори Шариф — Ҳирот темир йўли бўлиб, мамлакатимизнинг Афғонистон ижтимоий-иқтисодий тикланишида муҳим ҳисса бўлиб хизмат қилади. Ушбу лойиҳани рўёбга чиқаришга доир масалалар Афғонистон раҳбарининг мамлакатимизга ташрифи давомида муҳокама қилиниши кутилаяпти. Мазкур йўналишда, шунингдек, электр узатиш линияси ва автомобиль йўлини барпо этиш кўзда тутилаяпти.

Томонларнинг ушбу соҳадаги муносабатларни ривожлантиришга бўлган интилишларини икки мамлакат тарихида биринчи марта Кобулдан Тошкентга тўғридан-тўғри авиақатновларнинг йўлга қўйилгани ҳам тасдиқлайди. Мазкур йўналишда биринчи ҳаво қатнови шу йилнинг 29 ноябрь куни йўлга қўйилди. Авиақатнов жорий йилнинг 8 декабридан доимий равишда амалга оширилиши кутилаяпти.

Икки мамлакат ўртасида дўстона муносабатларни мустаҳкамлашда маданий-гуманитар ҳамкорликни ривожлантириш муҳим ўрин тутиши, шубҳасиз. Ўзбекистон ва Афғонистон чуқур тарихий, маданий ва гуманитар ришталарга эга. Буни афғон заминида буюк аждодларимиз, жумладан, Абу Райҳон Берунийнинг Ғазнада, Алишер Навоийнинг Ҳиротда, Заҳириддин Муҳаммад Бобурнинг Кобулда дафн қилингани ҳам тасдиқлайди. 2016 йилда Бобур номидаги халқаро жамоат фонди раиси раҳбарлигидаги Ўзбекистон делегациясининг Ҳирот шаҳрига ташрифи чоғида Алишер Навоий мақбараси атрофидаги ҳудуд кўкаламзорлаштирилди ва ободонлаштирилди. Шунингдек, Камолиддин Беҳзод мангу қўним топган жой таъмирдан чиқарилди.

Илм-фан ва таълим соҳасида ҳамкорлик ҳам мустаҳкамланмоқда. Ҳукумат қарори билан Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги қошида Афғонистон фуқароларини ўқитиш бўйича таълим маркази ташкил қилинаяпти. Янги марказ Сурхондарё вилоятининг Термиз туманида жойлашади. Унинг асосий вазифаси олий, ўрта махсус, касб-ҳунар таълими дастурлари бўйича кадрлар тайёрлаш, шунингдек, афғон мутахассисларини қайта тайёрлаш ҳамда малакасини ошириш ҳисобланади. Таҳсил олувчиларнинг яшаши учун қулайлик яратиш мақсадида тегишли инфратузилмага эга бўлган талабалар шаҳарчасини ташкил қилиш кўзда тутилаяпти.

Шуни қайд этиш керакки, Ўзбекистон ва Афғонистон муносабатларининг ривожланиши халқаро экспертлик-таҳлилий доираларда ҳам юксак баҳоланмоқда. Экспертларнинг қайд этишича, Ўзбекистоннинг Афғонистон билан ҳамкорликни ривожлантириш бўйича янги ёндашувлари Марказий Осиёда минтақавий хавфсизликни мустаҳкамлашга хизмат қилади. Бундан ташқари, уларнинг фикрича, Ўзбекистон Республикаси Президентининг Афғонистон Ислом Республикаси бўйича махсус вакили институти таъсис этилгани ҳам Тошкент Афғонистон масаласига устувор эътибор қаратаётганини тасдиқлайди. Ўзбекистон Афғонистонда ижтимоий-иқтисодий лойиҳаларни амалга ошириш орқали ушбу мамлакатда вазиятни барқарорлаштиришда муҳим роль ўйнайди.

Хулоса ўрнида айтганда, Ўзбекистон ва Афғонистон ўртасида икки томонлама муносабатлар барча йўналишда, жумладан, савдо-иқтисодий, транспорт-логистика ва маданий-гуманитар соҳаларда жадал ривожланиб бораяпти. Шубҳасиз, Тошкент шаҳрида бўлиб ўтадиган олий даражадаги учрашувлар нафақат Ўзбекистон ва Афғонистон халқлари фаровонлиги йўлида икки томонлама муносабатларни тараққий эттиради, балки бутун Марказий Осиё минтақасида хавфсизликни мустаҳкамлаш ва барқарор тараққиётга эришишга улкан ҳисса қўшади.

Шавкат АБДУХАЛИЛОВ,
Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Стратегик ва минтақалараро тадқиқотлар институти етакчи илмий ходими.

ФУҚАРОЛАРНИНГ МАНФААТЛАРИНИ ТАЪМИНЛАШГА ТААЛЛУҚЛИ ҚОНУН ЛОЙИҲАЛАРИ КЎРИБ ЧИҚИЛДИ

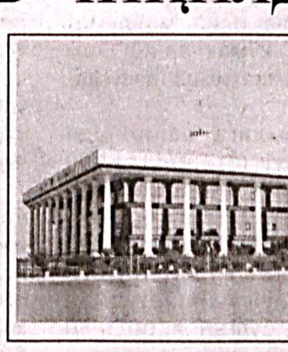

Ижтимоий-сиёсий, социал-иқтисодий, суд-ҳуқуқ ислоҳотларининг бориш жараёнига қабул қилинаётган қонунларнинг таъсирини кучайтиришга, қабул қилинган ўрта муддатли дастурларни амалга ошириш асосида макроиқтисодий мутаносибликни сақлашга, таркибий ва институционал ўзгаришларни чуқурлаштириш ҳисобига ялпи ички маҳсулотнинг юқори суръатларда барқарор ўсишини таъминлашга қаратилган қонун ижодкорлиги фаолияти сифатини тубдан ошириш 2017 — 2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясининг муҳим вазифаларидан биридир.

ОЛИЙ МАЖЛИС ҚОНУНЧИЛИК ПАЛАТАСИДА

Жорий йил 1 декабрь куни Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатасининг навбатдаги мажлиси бўлиб ўтди.

Мажлис давомида депутатлар жамият ва давлат ҳаётининг турли соҳаларида амалга оширилаётган ислоҳотларни янада чуқурлаштириш, фуқароларнинг ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилишга қаратилган қатор қонун лойиҳаларини кўриб чиқдилар. Чунончи, Қонунчилик палатасидаги Ўзбекистон экологик ҳаракати депутатлар гуруҳининг ташаббусига биноан ишлаб чиқилган "Ўрмон тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш ҳақида"ги қонун лойиҳаси иккинчи ўқишда кўриб чиқилди.

Қонуннинг тузилмаси бир тизимга солинганлиги таъкидлаб ўтилди. Шунингдек, у зарарнинг ўрнини қоплаш тўғрисидаги модда билан тўлдирилмоқда. Чунончи, юридик ва жисмоний шахслар ўрмон тўғрисидаги қонун ҳужжатларини бузиш оқибатида келтирилган зарарнинг ўрнини қоплашлари шарт. Ўз навбатида, зарарнинг ўрнини қоплаш айбдор шахсларни қонун ҳужжатларига мувофиқ жавобгарликдан озод этмайди.

Бундан ташқари, бугунги кунда таркиб топган амалиётга кўра, шаҳарлар ва бошқа аҳоли пунктларида ободонлаштириш учун ўтказилган ўсимликлар, шунингдек, томорқаларда ҳамда боғ участкаларида ўтказилган дарахтзорлар ва бутазорлар давлат ўрмон фондига кирмайди. Ўрмонзорлар барпо этиш, — депутатлар таъкидлаб ўтишганидек, — давлат ўрмон фондининг ўрмон барпо этилмаган участкаларида ўрмонлар майдонларини кенгайтиришга, дарахтзорларни кўпайтиришга қаратилган ўрмон хўжалиги фаолиятининг асосий шаклларидан биридир.

Барча сиёсий партиялар фракциялари ва Экоҳаракат депутатлар гуруҳи вакиллари кўриб чиқилаётган қонун лойиҳаси ўсимлик дунёсини муҳофаза қилиш ва ундан оқилона фойдаланиш ишида мустаҳкам ҳуқуқий асос бўлиши тўғрисида якдиллик билан фикр билдирдилар.

Муҳокама якунларига кўра, ушбу қонун лойиҳаси қабул қилинди ва маъқуллаш учун Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатига юборилди.

Шундан сўнг депутатлар "Ўзбекистон Республикасининг Иқтисодий процессуал кодексини тасдиқлаш тўғрисида"ги қонун лойиҳасини кўриб чиқдилар.

Кодекс лойиҳасида барча сўнгги янгиликлар, шу жумладан, судлар ишининг замонавий инновацион услублари, суд мажлисини аудио ва видео тасвирга қайд этиш назарда тутилган. Бундан ташқари, иқтисодий суд ишларини юритишда иштирок этувчи шахслар рўйхатини кенгайтириш таклиф этилмоқда.

Чет эл судлари ва арбитражларининг қарорларини тан олиш ҳамда ижрога қаратиш тўғрисидаги ишларни, шу билан бирга, юридик аҳамиятга эга фактларни белгилаш ҳақидаги ишларни кўриш тартибини назарда тутувчи боблар киритилмоқда. Низоларнинг тезда кўриб чиқилишини таъминлаш мақсадида судда кўрилишга тегишлиликнинг умумий қоидаси ўзгартирилмоқда.

Чунончи, юридик шахслар ва якка тартибдаги тадбиркорларга нисбатан даъво аризалари судга уларнинг рўйхатга олинган жойи бўйича берилади, ундан ташқари, келишув тартиб-таомилларига бағишланган янги боб киритилмоқда.

Илгари, жорий йил 19 октябрь куни мазкур қонун лойиҳаси Қонунчилик палатаси мажлисида биринчи ўқишда қабул қилинган эди. Қонун лойиҳасини иккинчи ўқишга қадар маромига етказиш жараёнида ишчи гуруҳ тузилиб, унинг таркибига сиёсий партиялар фракциялари ва Ўзбекистон экологик ҳаракати депутатлар гуруҳи депутатлари, вазирликлар ва идоралар, фуқаролик жамияти институтлари, Олий суд вакиллари, амалиётчи мутахассислар, олимлар киритилди.

Бундан ташқари, кенг муҳокама этиш мақсадида қонун лойиҳаси тегишли вазирликлар ва идораларга, нодавлат нотижорат ташкилотларига тегишли таклифлар ва тавсиялар олиш учун юборилди. Шунингдек, қонун лойиҳаси муҳокама қилиш учун веб-сайтларга ва ижтимоий тармоқларга жойлаштирилди. Келиб тушган аксарият таклифлар қонун лойиҳасини иккинчи ўқишга тайёрлаш жараёнида инобатга олинди.

Сиёсий партиялар фракцияларининг нуқтаи назари билдирилди, мазкур қонун лойиҳасининг муҳокамаси ўзаро манфаатдорлик билан, баҳслар тарзида ўтди. Қонун лойиҳасини муҳокама қилиш давом этмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатасининг Ахборот хизмати.

ПРЕЗИДЕНТ МАЪРУЗАСИДАН СЎНГ

Поёнига етиб бораётган йилда юртимиз ижтимоий-сиёсий ҳаётида, одамлар турмуш тарзида кўплаб янгиланиш ва ўзгаришлар рўй берди. Айниқса, парламент фаолиятида, сиёсий партиялар, уларнинг фракциялари ишида жонланиш кузатилмоқда. Бу бежиз эмас. Чунончи, давлатимиз раҳбари бундан салкам беш ой аввал Олий Мажлис палаталари, сиёсий партиялар ҳамда Ўзбекистон экологик ҳаракати вакиллари билан видеоселектор йиғилишида сиёсий партиялар, уларнинг фракциялари фаолиятини жиддий танқид қилган эди. Ўтган вақт, айтиш мумкинки, Президентимиз томонидан қатъий қўйилган вазифаларни бажариш учун етарли муддат бўлди, десак янглишмаймиз. Хўш, сиёсий партиялар ўз электоратига берган ваъдаларини, сайловолди дастурларини тўла ҳамда самарали бажаришда нималарга эътибор қаратмоқда? Уларнинг фракциялари ташаббуси билан қандай қонун лойиҳалари парламент муҳокамасига киритилмоқда ва қабул қилинмоқда? Депутатлар, партия фаолларининг жойларда халқ билан ўтказаётган очиқ мулоқотлари давомида қандай муаммолар ўз ечимини топаяпти? Мухбиримиз сиёсий партиялар фракциялари раҳбарларининг шулар хусусидаги фикрлари билан қизиқди.

Сиёсий партиялар:

Баландпарвоз гаплардан — амалий ишларга

Ойбек ЖУМАЕВ,
Тадбиркорлар ва ишбилармонлар ҳаракати — Ўзбекистон Либерал-демократик партияси фракцияси раҳбари ўринбосари:

— Очиғини айтиш керак, бугун сиёсий партиялар сиёсат майдонида мустаҳкам ўрин эгаллашга интилмоқда. Тўғри, улар ўртасида "даҳанаки" жанг кузатилмаслиги мумкин, бироқ соғлом рақобат кузатилаётгани айни ҳақиқат. Буни уларнинг оммавий ахборот воситаларидаги чиқишлари, турли тадбирларда фаол иштирок этаётгани, халқимиз ҳаётида муҳим аҳамиятга эга қонун лойиҳаларини дадил илгари сураётгани мисолида ҳам кўриш мумкин.

Бир фикрни қатъий айтишим мумкин, айнан Президентимиз маърузасидан сўнг нафақат бизнинг партия, балки барча сиёсий партия, мамлакатимиздаги нодавлат ва нотижорат ташкилотлари тарихида янги саҳифа, жадал суръатларда фаолият юритувчи янги механизм яратилди.

Биз янгича услубда ўз ишимизни бошладик. Аҳоли, қолаверса, электорат билан тизимли мулоқотни йўлга қўйишга, бор диққат-эътиборимизни халқ билан бевосита очиқдан-очиқ мулоқот қилиш билан бирга, уларнинг муаммоларини партиявий механизмлар ёрдамида ҳал этишга киришдик. Хусусан, ҳозирги пайтгача республикамизнинг юздан зиёд туманларида сайёр қабуллар ташкил қилдик. Парламент ҳамда депутатлик назорати институтларидан самарали фойдаланмоқдамиз. Ўтган даврда фракция аъзолари томонидан 104 та, вилоят Кенгашлари депутатлари томонидан 503 та ва туман (шаҳар) депутатлари томонидан 2650 та депутатлик сўрови тегишли идораларга юборилгани бунинг амалий ифодасидир. Натижада жами сўровларнинг 80 фоизига жавоблар олинди, муаммоларнинг 60 фоизи ижобий ҳал этилишига эришилди, қолганлари эса назоратга олинди.

Фракция аъзоларининг халқ билан мулоқотини тўлиқ йўлга қўйиш мақсадида август ойидан бошлаб партиянинг "Facebook" ижтимоий тармоғидаги саҳифасида онлайн мулоқотлар йўлга қўйилди. Октябрь ойидан бошлаб эса ушбу ижтимоий тармоқда вилоят, туман ҳамда шаҳар Кенгашларидаги ЎзЛиДеП депутатлар гуруҳи аъзоларининг ҳам сайловчилар билан мулоқоти амалга оширилмоқда.

Сайловчилар муаммоларини ўрганиш мақсадида "Facebook" ва "Telegram" ижтимоий тармоқларида "ЎзЛиДеП мулоқотга чорлайди" — "УзЛиДеП приглашает к обсуждению", "Депутатга савол йўлланг" гуруҳлари фаолият олиб бораяпти. Мазкур гуруҳларга республикамизнинг барча ҳудудидан турли саволлар йўлланаяпти. Уларга депутатлар бевосита онлайн мулоқот жараёнида жавоб беришаётир.

Депутатларимизнинг "Facebook" ижтимоий тармоғи орқали чиқишлари етти мингдан зиёд аҳолини қамраб олган бўлса, умумий ҳисобда бу кўрсаткич 100 мингдан ошди.

Шу ўринда айтиш жоизки, фракциямиз қонун лойиҳаларини ишлаб чиқишда, уларнинг муҳокамасида, қолаверса, қонунчилик ташаббусида ҳам анчайин салмоқли фаолият олиб бораяпти. Мисол учун, ҳуқуқни қўллаш амалиётини такомиллаштириш, ижро этувчи органлар масъулиятини кучайтириш юзасидан таклифлар киритиб бориш бўйича айни пайтгача жами 72 та қонун лойиҳаси Олий Мажлис Қонунчилик палатасида кўриб чиқилган бўлса, уларга фракция томонидан 42 та ёзма, шунингдек, 200 дан ортиқ оғзаки таклифлар тегишли масъул қўмиталарга тақдим қилинди.

Шу билан бирга, ўтган даврда қонунчилик ташаббуси асосида олиб чиқилган 23 та қонун лойиҳасининг 18 тасида айнан ЎзЛиДеП фракцияси аъзолари ташаббускор гуруҳ аъзолари сафидан жой олди. Бу билан чекланиб қолмай, келгуси 2018 йил учун Ўзбекистон Республикасининг бир қатор қонунларига тегишли ўзгартиш ҳамда қўшимчалар киритиш ташаббуси билан чиқишни режалаштирганмиз. Айни вақтда қатор қонунлар лойиҳалари устида самарали иш олиб борилмоқда. "Истеъмолчилар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг 30-моддасига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш ҳақида"ги, "Ўзбекистон Республикаси Солиқ кодексининг 276, 291-моддаларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш ҳақида"ги, "Наркологик ёрдам тўғрисида"ги қонунлар лойиҳалари ана шулар жумласидандир.

Давлатимиз раҳбари маърузасида Молия, Иқтисодиёт вазирликлари ҳамда Инвестициялар бўйича давлат қўмитаси билан тизимли ва доимий иш олиб бориш, тегишли вазирлик ҳамда идоралар фаолияти устидан самарали парламент ва депутатлик назоратини рўёбга чиқариш лозимлиги қатъий белгиланган эди. Бу бўйича тегишли чора-тадбирлар ишлаб чиқилди. Фракция томонидан ҳар бир вазирлик ҳамда қўмитанинг ўз йўналишидаги фаолиятидан келиб чиқиб, мутасадди раҳбарлари эшитувини ташкил этиш режалаштирилган. Бу шунчаки режада, қоғоздаги гапга ўхшаб туюлиши мумкин, бироқ айни пайтда жойларда бу борада партия, ҳудудий кенгашлар томонидан амалий саъй-ҳаракатлар олиб борилмоқда.

Хусусан, яқинда халқ депутатлари Самарқанд вилояти Кенгашидаги партия гуруҳи томонидан "Ургут" эркин иқтисодий зонасида амалга оширилаётган ишлар жойига чиқиб ўрганилди. Гувоҳи бўлинганидек, мазкур йўналишда ижобий ишлар билан бир қаторда, иқтисодий зонанинг тўлақонли фаолият юритишига салбий таъсир кўрсатаётган айрим муаммолар мавжудлиги кўзга ташланди. Мисол учун, "Ургут" эркин иқтисодий зонасида иш бошлаган тадбиркорлик субъектларини тегишли канализация, электр таъминоти, газ, сув таъминоти билан таъминлашда ҳал қилинмаган масалалар сақланиб қолаётгани, эркин иқтисодий зона учун ажратилган ҳудудда маҳаллий аҳоли томонидан ноқонуний қурилишлар амалга оширилаётгани аниқланди. Бу бўйича тегишли идораларга депутатлик сўровлари юборилди.

Наримон УМАРОВ,
Олий Мажлис Қонунчилик палатаси Спикери ўринбосари, Ўзбекистон "Адолат" социал-демократик партияси фракцияси раҳбари:

— Дарҳақиқат, бугун юртимизда барча соҳада жадал ўзгаришлар кузатилаяпти. Буни қонун устуворлигини сўзсиз таъминлаш, халқнинг ўз ҳаётидан рози бўлиб яшашини кафолатлаш, оддий одамлар билан мулоқот чоғида айрим муаммоларни бартараф этиш бўйича олиб борилаётган саъй-ҳаракатлар мисолида яққол кўриш мумкин. Бир қарашда, бу баландпарвоз гапдек туюлиши мумкин, бироқ бугун чиндан, замон талабларидан келиб чиқиб, тараққиётимизни янги босқичга кўтариш йўлидан дадил илгарилаяпмиз. Албатта, бунга ўз-ўзидан эришилаётгани йўқ.

Давлатимиз раҳбарининг парламент, сиёсий партиялар фаолиятини жиддий танқид қилгани фаолиятимизни қайта кўриб чиқишимизда муҳим омил бўлди. Масалан, парламент вакиллари жорий йилнинг февраль ва июнь ойларида республикамизнинг 67 та туманига бориб, уйма-уй юриб, халқ билан бевосита мулоқот ўтказди. Учрашувлар давомида жойлардаги мавжуд аҳвол ҳамда амалдаги қонунларнинг ҳаётга татбиқ этилиши ва аҳоли турмуш даражасига таъсири ўрганилди.

Хусусан, фуқароларга биометрик талабнома асосида паспорт тайёрлаш, 16 ёшга тўлган ёшларнинг биринчи марта фуқаролик паспорти олишларини таъминлашда техник воситаларнинг етишмаслиги, носозлиги сабаб бўлса-да, негадир одамлар жабрланаётгани ҳолатлари аниқланди. Кўплаб фуқаролар ўз муддатида фуқаролик паспортини алмаштирмаган ҳолда, Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодекснинг 223-моддасига асосан жавобгар бўлаётгани, жарима миқдорининг қатъий аниқ санкция шаклида, яъни "энг кам иш ҳақининг уч баравари" миқдорида белгилангани аҳоли учун қийинчилик келтириб чиқараётгани маълум бўлди.

Ушбу масала Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутатлари томонидан ўрганилганда, Наманган вилоятининг Чуст туманида 2 минг 850 нафар фуқаро амал қилиш муддати ўтган фуқаролик паспорти билан яшаётгани ёки Уйчи туманида бу кўрсаткич 1 минг 876 нафарни ташкил этаётгани ойдинлашди. Шу билан бирга, ҳудудларда бундай жавобгарликка тортилаётган фуқароларнинг аксарияти кам таъминланганлиги натижасида белгиланган жаримани тўлашда қийинчиликка учрамоқда.

Фуқаролар учун қулайлик яратиш, Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодекснинг нормаларини янада либераллаштириш мақсадида қуйи палатанинг бир гуруҳ депутатлари томонидан қонунчилик ташаббуси ҳуқуқи асосида "Ўзбекистон Республикасининг Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш ҳақида"ги қонун лойиҳаси тайёрланди. У фуқаролик паспортини расмийлаштириш билан боғлиқ маъмурий ҳуқуқбузарликлар учун белгиланган жазони енгиллаштиришни назарда тутиши билан аҳамиятлидир. Айни пайтда бу Қонун ҳаётга самарали татбиқ этилаётир.

Умуман айтганда, ўтган даврда фракция аъзолари 14 та қонун лойиҳаси ташаббускори бўлди. Албатта, фракция аъзоларининг қонун ташаббускорлиги ортишига депутатларнинг жойларга ҳақиқий аҳволни ўрганишга чиқишлари туртки бераяпти, дея оламиз. Шу билан бирга, партия сайловолди дастуридан келиб чиққан ҳолда, қонун лойиҳалари ҳамда Қонунчилик палатаси қарорлари лойиҳалари юзасидан партиянинг қуйи тизимидан таклифлар олиш ва умумий позицияни шакллантириш йўлга қўйилгани эътиборга молик. Чунончи, партия тизимида "Фракция — марказ — вилоят — туман" кўринишида ишлайдиган янги тартиб жорий қилингани қонун лойиҳаларини партиянинг қуйи ташкилотларида муҳокама этиш ҳамда улар бўйича таклифларни фракцияга тақдим қилишда муҳим ўрин тутаяпти.

Қайд этиш жоиз, давлатимиз раҳбари маърузасида Ўзбекистон "Адолат" СДП ва фракциясига илм-фан, таълим, соғлиқни сақлаш бўйича аниқ топшириқлар белгиланган эди. Бу бўйича бир қатор ишлар амалга оширилди. Фракция ташаббуси билан халқ таълими, олий ва ўрта махсус таълими вазирларининг эшитуви ташкил қилинди. Унда жойлардаги ўрганишларда таълим дастурлари, ўқув-режа, ўқув-услубий адабиётлар, услубий қўлланмалар билан таъминлаш етарли эмаслиги таъкидланди. Деярли барча туманда ҳали капитал таъмирланмаган, реконструкциялаштирилмаган, ичимлик суви билан таъминланмаган, ошхона ҳамда буфет ташкил этилмаган, компьютер етказиб берилмаган таълим муассасалари мавжудлиги кўрсатиб ўтилди. Айни чоғда таълим тизимидаги ислоҳотларнинг бориши юзасидан парламент ва депутатлик назоратини кучайтириш юзасидан бир қатор вазифалар белгилаб олинди.

Очиғини айтиш керак, тиббиёт соҳасидаги муаммолар оғриқли масалалардан ҳисобланади. Президентимиз бу ҳақда ҳар бир маърузасида, ҳар бир чиқишида тўхталиб ўтаяпти. Чунки соҳада амалга оширилиши лозим бўлган ислоҳотлар жуда кўп. Буни қатор ҳаётий мисоллар орқали кўриш мумкин. Чунончи, давлатимиз раҳбарининг 2016 йил 31 октябрдаги "Аҳолини дори-дармон воситалари ва тиббиёт буюмлари билан таъминлашни янада яхшилашга доир чора-тадбирлар тўғрисида"ги қарори ижросини ўрганиш жараёнида гувоҳи бўлдикки, жойларда дорихоналар фаолиятини тўғри ташкил қилиш, уларда дори воситаларининг қатъий белгиланган нархларда сотилишини тартибга солишда айрим камчиликлар мавжуд. Бундай ҳолатни республикамизнинг деярли барча вилоятида фаолият кўрсатаётган дорихоналар мисолида кузатиш мумкин. Айни пайтда ушбу ҳолат бўйича фракция томонидан Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлигига парламент сўрови юбориш масаласи кўриб чиқилмоқда.

Фикрлардан англашиладики, бугун ҳар бир сиёсий партия, унинг Қонунчилик палатасидаги фракцияси ўз ғояси, мақсад ҳамда вазифаларини амалга ошириш учун интилмоқда. Айтиш мумкинки, бу истак чин юракдан ҳис қилинсагина, кутилган натижани беради. Аслида давлатимиз раҳбари томонидан қўйилган талаб ҳам шу.

Зиёда АШУРОВА.

Энг тезкор хабарларни, долзарб таҳлилларни «Халқ сўзи — online» www.xs.uz янгиланган порталида ўқинг!

ДАВРА СУҲБАТИ

Пойтахтимизда "Ўзбекистон ва Россия ўртасидаги савдо-иқтисодий ва инвестициявий ҳамкорликни янада ривожлантириш ва кенгайтириш истиқболлари" мавзуида давра суҳбати ташкил этилди.

Ўзбекистон — Россия: Савдо-иқтисодий ҳамкорлик кенгаймоқда

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати, Савдо-саноат палатаси, Ташқи савдо вазирлиги, Инвестициялар бўйича давлат қўмитаси, Россия — Ўзбекистон ишбилармонлар кенгаши, Жанубий Урал савдо-саноат палатаси ҳамкорлигида ўтказилган ушбу анжуманда икки давлатнинг соҳага оид вазирлик ҳамда идоралари, шунингдек, кимё, енгил саноат, машинасозлик, қишлоқ хўжалиги, авиация, металлургия, нефть-газ ускуналари, энергетика, гидротехника каби йўналишларда фаолият юритаётган компаниялар вакиллари қатнашди.

Таъкидланганидек, Ўзбекистон билан Россия ўртасидаги иқтисодий, савдо-сармоявий ҳамкорлик йилдан-йилга мустаҳкамланиб бормоқда. Мамлакатимизда кечаётган иқтисодий ўзгаришлар, айниқса, валюта бозорини либераллаштириш, маҳаллий ва чет эл сармоядорлари учун ишбилармонлик муҳитини яхшилаш, кичик бизнес ҳамда хусусий тадбиркорлик соҳаси вакилларининг ҳуқуқ ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш борасидаги амалий тадбирлар Россия ишбилармон доираларининг юртимизга қизиқишини янада кучайтирди.

Бугунги кунда республикамизда Россия капитали иштирокида 960 дан ортиқ корхоналар, ўз навбатида, Россия ҳудудида Ўзбекистон Республикаси сармоядорлари иштирокида 570 га яқин корхоналар фаолият юритмоқда. Шунингдек, Россиянинг 60 дан зиёд йирик фирма ҳамда компаниялари мамлакатимизда ўз ваколатхонасини очган.

— Ўзбекистон — Россия Федерациясининг етакчи савдо ҳамкорларидан бири, — дейди Россиянинг "Ростсельмаш" компанияси директори Андрей Колесников. — Юртингиз ишбилармонлари билан савдо алоқаларини самарали йўлга қўйганмиз. Компаниямиз қишлоқ хўжалиги техникаларини ишлаб чиқаришга ихтисослаштирилгани учун шу йўналишдаги корхоналар билан ҳамкорлик ўрнатиб, замонавий комбайнлар етказиб бераяпмиз. Келгусида ўзаро манфаатли алоқаларимизни янада мустаҳкамлаш ниятидамиз.

Бизнесни ривожлантириш мақсадида тақдим этилаётган кенг имкониятлар икки давлат ўртасида товар айирбошлаш ҳажмини ҳам ошираётир. Жорий йил бошидан буён бу борадаги кўрсаткич 3 миллиард АҚШ долларидан ортгани бунинг яққол тасдиғидир.

— Россиялик ишбилармонлар билан шерикликда кўплаб истиқболли лойиҳаларни ҳаётга татбиқ қилаяпмиз, — дейди "Комфорт Инжиниринг" компанияси бош директори вакили Муродхон Жўраев. — Хусусан, 2018 йилда "ИНСЭТ" ва "РусГидро" компанияси билан биргаликда кичик гидроэлектр станцияларини ишлаб чиқаришни йўлга қўймоқчимиз. Бугунги давра суҳбати мазкур йўналишдаги муносабатларни янада мустаҳкамлаш имконини берди.

Ҳамкорликнинг янги йўналишлари муҳокама этилган ушбу анжуман якунида Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати ва Россия Федерацияси Федерал Йиғилиши Федерация Кенгаши ўртасида ҳамкорлик бўйича комиссия мажлиси баённомаси ҳамда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати ва Россия Федерацияси Федерал Йиғилиши Федерация Кенгаши ўртасида 2018 йилга мўлжалланган икки томонлама парламентлараро ҳамкорликни ривожлантириш бўйича амалий чора-тадбирлар режаси ("Йўл харитаси") имзоланди.

Раҳим ШЕРҚУЛОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Яна бир истиқболли лойиҳа

Бухоро — Мискин темир йўли фойдаланишга топширилди.

Давлатимиз раҳбари Шавкат Мирзиёев жорий йил 10-11 март кунлари Бухоро вилоятига ташрифи чоғида Бухоро — Мискин темир йўли қурилишининг бориши билан танишиб, бу ердаги ишлар сифатини янада оширишга қаратилган бир қатор таклиф ва тавсияларини берган эди.

ФАХР

Эътироф этиш керакки, ўтган қисқа муддат ичида ушбу ҳудудда улкан бунёдкорлик юмушлари бажарилди. Бухоро вилоятининг Бухоро тумани ҳамда Қорақалпоғистон Республикасининг Мискин масканида бир вақтнинг ўзида мазкур темир йўл қурилишига киришилди. Ишнинг яхши ташкил этилгани самарасида умумий узунлиги 355 километр бўлган темир йўл линиясида лойиҳанинг биринчи босқичи муваффақиятли якунланди. Бунёдкорлик жараёнига 2000 нафарга яқин ишчи-хизматчилар, йўл қурилиши билан боғлиқ соҳа мутахассислари, мингдан зиёд техника воситалари жалб қилинди.

Дарҳақиқат, бепоён саҳро бағрини кесиб ўтган ушбу иншоот қурилишида ишчилар чинакамига фидойилик кўрсатдилар. Қурилиш давомида қарийб 22 миллион кубометрлик тупроқ ишлари бажарилди. 121 сунъий иншоот, 12 кўприк ва 6 йўлўтказгич, 5 станция ҳамда 5 разъезд барпо этилди.

Кеча Қорақалпоғистон Республикасининг Мискин масканида ушбу темир йўлнинг фойдаланишга топширилиши муносабати билан тантанали маросим ўтказилди.

Унда сўзга чиққанлар лойиҳанинг мамлакатимиз иқтисодиёти юксалишидаги беқиёс аҳамиятига алоҳида тўхталдилар.

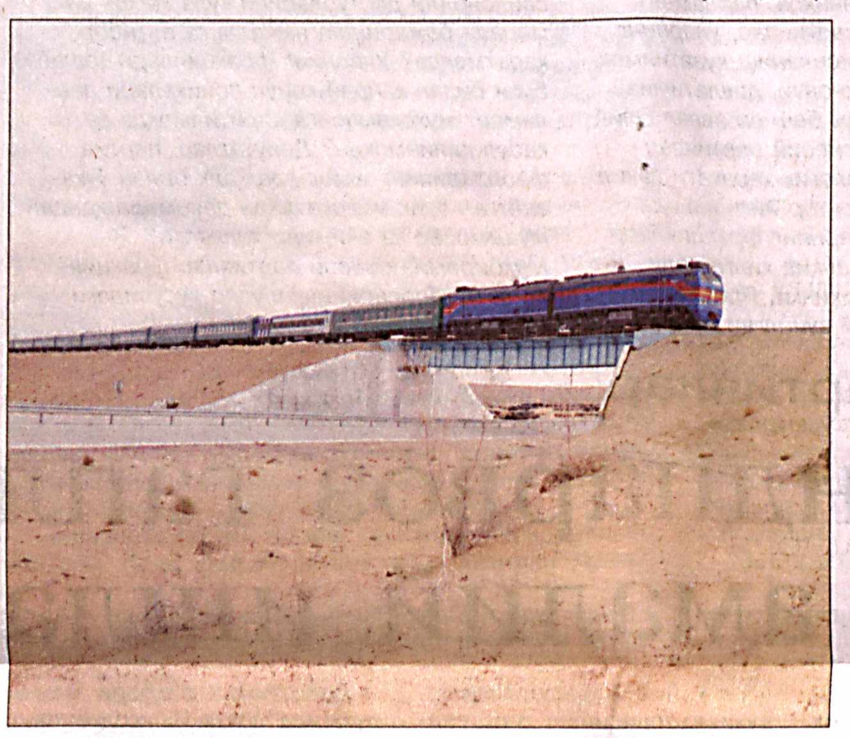

Эндиликда поездларнинг ҳаракат тезлиги ошиб, вақт қисқаради. Хусусан, шу кунгача пойтахтимиздан Урганчга қатновчи поездлар Навоий — Учқудуқ — Мискин магистрали орқали 1064 километр йўл босаётган бўлса, мазкур лойиҳа шарофати билан поездлар қатнови қарийб 100 километр қисқарди. Бу эса нафақат вақтни, балки ёнилғи ва бошқа харажатларни ҳам тежаш имконини беради.

Дастлабки босқичда ушбу темир йўл линиясида юк поездлари ҳаракатланади. Бу Қизилқум чўли бағридаги қазилма бойликларини ўзлаштириш, улардан самарали фойдаланиш, шу билан бирга, янги-янги саноат корхоналари ташкил қилинишига кенг имконият туғдиради.

Эндиликда қурувчилар бу йўлни электрлаштириш, пухта инфратузилмани яратиш билан боғлиқ қамровли ишларни амалга оширадилар. Чунки лойиҳага мувофиқ, мазкур йўлдан юқори тезликда ҳаракатланувчи экологик хавфсиз электропоездлар қатнови йўлга қўйилади. Бинобарин, улуғвор мақсадлар босқичма-босқич рўёбга чиқяпти.

Тантанали маросимда Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг биринчи ўринбосари — "Ўзбекистон темир йўллари" акциядорлик жамияти бошқаруви раиси А. Раматов, Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси раиси М. Ержанов, Хоразм вилояти ҳокими И. Собиров, Бухоро вилояти ҳокими Ў. Барноев сўзга чиқди.

Истам ИБРОҲИМОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Ҳасан ПАЙДОЕВ олган суратлар.

3 ДЕКАБРЬ — ХАЛҚАРО НОГИРОНЛАР КУНИ

Меҳрнинг баҳоси йўқ

Мамлакатимизда алоҳида эҳтиёжли кишилар манфаатларини ҳимоялаш, уларни ижтимоий, тиббий, психологик реабилитация қилиш, саломатлигини мустаҳкамлашга катта эътибор қаратилмоқда. Бинобарин, Асосий Қонунимизда ногиронлиги бўлган шахсларни ижтимоий муҳофазалаш, уларнинг саломатлигини тиклаш, тиббий-ижтимоий, маиший хизмат кўрсатиш, яшаши, таълим олиши, меҳнат қилиши ҳуқуқий жиҳатдан кафолатланган.

Азал-азалдан муҳтожларга меҳр-мурувват кўрсатиш, қўлидан келган ёрдамни аямаслик каби фазилатлар халқимизнинг эзгу аъмолига айланган. Юртимизда имконияти чекланган шахсларнинг махсус шароитларда меҳнат қилишлари ва шу орқали даромад топишлари учун ҳам кенг имкониятлар яратилаяпти. Масалан, жамиятимиз қошида тикувчилик, бичувчилик, касаначилик, сервис хизматлари ва бошқа соҳаларда фаолият юритувчи 40 дан зиёд шуъба ҳамда унитар корхоналар ташкил этилди. Вилоят, шаҳар ва туманлардаги бўлимларимиз фаолияти ҳам йўлга қўйилган бўлиб, уларда ногиронлиги бўлган шахсларнинг ҳуқуқ ва эркинликлари, қадр-қиммати ҳамда манфаатларини ҳимоя қилиш, ижтимоий-маиший ҳаётда фаол қатнашишларини таъминлаш асосий мезондир. Шунингдек, ногиронлиги бўлган шахслар реабилитацияси, ижтимоий мослашуви, касб-ҳунар эгаллашлари, махсус ва олий маълумот олишларида кўмаклашиш ҳам бевосита жамиятимиз вазифасидир.

Уларни амалга оширишда хайрия ташкилотлари билан ўзаро ҳамкорлик йўлга қўйилган бўлиб, бу яхши самара бермоқда. Ўзбекистон Ногиронлар жамияти ва Ёшлар иттифоқи Марказий Кенгаши ўртасида ногиронлиги бўлган иқтидорли ёшларнинг жамиятда ўз ўрнини топиши ва ижтимоий мослашувини таъминлаш мақсадида чора-тадбирлар дастури ишлаб чиқилди. Унга кўра, тадбиркорлик билан шуғулланиш истагидаги имконияти чекланганларга имтиёзли тарзда энг кам иш ҳақининг 100 бараваригача кредитлар бериш назарда тутилади. Шунингдек, ёш оналар ва қизлар орасида хайрия тиббий кўриги ташкил этилади.

Истеъдодларни кашф қилиш, уларни рағбатлантириш борасида ҳам эзгу саъй-ҳаракатлар олиб борилаётир. Ҳар йили тасвирий санъатга иштиёқи баланд болалар ўртасида "Мафтункор ранглар жилоси" танлови, турли спорт-соғломлаштириш мусобақалари ўтказилиши уларнинг ҳамма қатори жамиятнинг фаол аъзоси эканликларини ҳис қилишларида муҳим аҳамият касб этаяпти. Биргина жорий йилда Дамир Фашшаев, Малика Мақсудова, Худойшукур Ражабов, Анастасия Кераина, Аббос Олимов, Ҳасан ва Ҳусан Абдуев, Акбар Абдураҳмонов, Элёр Эргашев сингари ёшлар спортнинг турли йўналишлари бўйича республика чемпиони бўлишди. Бундай эътибордан юртимизнинг энг чекка ҳудудларида яшайдиганлар ҳам бебаҳра қолаётгани йўқ. Буларнинг барчаси мамлакатимизда қонун устуворлигининг, инсон шаъни, қадр-қиммати юксаклигининг яққол ифодасидир.

Ҳар бир инсоннинг ҳаётда ўз ўрни бор. У ким бўлиши ва ижтимоий шароитидан қатъи назар, шу юрт фарзанди. Зеро, она-Ватанимизнинг обод, халқимизнинг янада фаровон бўлишини таъминлашга ҳисса қўшиш ҳар биримизнинг фуқаролик бурчимиздир.

Камил АБДУЛЛАЕВ,
Ўзбекистон Ногиронлар жамияти марказий бошқаруви раиси.

Лоқайдликнинг оқибати оғир

2017 йил 15 ноябрь куни Президентимиз Шавкат Мирзиёев раислигида мамлакатимизда ҳуқуқбузарликлар профилактикаси ва жиноятчиликка қарши курашиш борасида белгиланган вазифалар ижроси, бу борада мавжуд муаммолар ҳамда уларни ҳал этиш масалаларига бағишланган видеоселектор йиғилиши ўтказилган эди. Мажлисда кўплаб масалалар қатори қўни-қўшни, қайнона-келин муносабатлари, ўқувчи-ёшлар томонидан содир қилинаётган жиноятлар аниқ факт ва мисоллар асосида таҳлил этилиб, уларни бартараф қилишда ҳар бир киши, жумладан, диний идора ходимлари, имом-хатиблар ҳам фаол бўлиши айтилган эди.

АНЖУМАН

Ўзбекистон мусулмонлари идорасида бўлиб ўтган йиғилишда ана шулар хусусида сўз юритилди.

Тадбирда Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Дин ишлари бўйича қўмита раиси О. Юсупов, Ўзбекистон мусулмонлари идораси раиси, муфтий У. Алимов, Ислом цивилизацияси маркази директори Ш. Миноваров ҳамда бошқалар иштирок этди.

Бугун имом-хатиблар жойлардаги чиқишларида, кенг аҳоли қатлами билан учрашувларида жиноят содир қилиш оғир гуноҳ экани, Қуръони карим оятлари ва ҳадиси шарифларда бундай хатти-ҳаракатлар қаттиқ қоралангани жонли мисоллар орқали таъсирчан асосда тушунтириб боришлари зарурлигига урғу берилди.

Жиноятнинг сабабларидан бири — қилаётган ишининг гуноҳ эканини билмасликдир. Аввало, ана шу жаҳолатга қарши курашиш керак. Негаки, бир ишнинг гуноҳ эканини билган одам, албатта, мулоҳазага берилади, ундан қайтади. Бинобарин, жиноятнинг катта-кичиги бўлмаганидек, одамийликка, динимизга ҳам хилофдир. Одам ўлдириш, ўғрилик, фирибгарлик, товламачилик — буларнинг барчаси инсон ҳаётига зарар эканини тушунтириш диний соҳа ходимлари ҳамда зиёлилар зиммасидаги муҳим вазифа саналади.

Дарҳақиқат, ҳар бир киши жамиятда содир этилаётган ёмон ишни кўриб-билиб турган бўлса, лоқайдлик қилиши мумкин эмас. Уламоларимиз ёмон ишни қўл билан қайтариш деганда айнан жамиятда тартиб-интизом ўрнатишга масъулларнинг жиноятчиликка қарши кураши, деб изоҳлаганлар. Кичик бир ёмон ишни ҳар ким ҳам тўхтатиши керак, аммо жиноятнинг кўлами кенг бўлса, унга қарши бутун жамоатчилик курашиши зарур.

Ёмонликни тил билан қайтариш айнан уламоларнинг, имом-хатибларнинг, зиёлиларнинг, оммавий ахборот воситаларининг вазифасидир, ҳар бир имкони бор шахс учун бурчдир. Агар киши ёмон ишни қўли билан қайтара олмаса, хатога йўл қўяётган одамни яхшиликка чақириб, гуноҳ ишнинг оқибатини тушунтиради.

Йиғилишда шу йил 30 октябрь — 9 ноябрь кунлари Ўзбекистон Республикаси Президентининг ёшлар сиёсати масалалари бўйича Давлат маслаҳатчиси бошчилигидаги делегациянинг Россия Федерациясининг Москва, Санкт-Петербург, Астрахань ва Новосибирск шаҳарларидаги меҳнат мигрантлари билан учрашувлари тўғрисида ҳам батафсил маълумот берилди. Ушбу сафар давомида меҳнат мигрантларининг яшаш ҳамда ишлаш шароитлари билан яқиндан танишилгани, ётоқхоналарда якка тартибдаги суҳбатлар уюштирилгани ва меҳнат мигрантларининг ишлаш тизимини янги босқичга олиб чиқилгани тўғрисида сўз борди.

Ёш авлод тарбияси доимо энг долзарб ҳамда жуда машаққатли вазифа бўлиб келган. Алломаларимиз жамиятнинг ривожи ва тинчлиги ҳам ёшлар тарбиясига боғлиқ эканини кўп айтишган. Президентимиз бу борада шундай деганлар: "Маълумки, ёш авлод тарбияси ҳамма замонларда ҳам муҳим ва долзарб аҳамиятга эга бўлиб келган. Аммо биз яшаётган XXI асрда бу масала ҳақиқатан ҳам ҳаёт-мамот масаласига айланиб бормоқда".

Бугунги кунда ёшларда имон-эътиқодни, дину диёнатни, ҳалол-ҳаромни, ҳушёрликни, зарарли таъсирларга қарши курашишни шакллантириш кечиктириб бўлмас масала ҳисобланади.

Йиғилишда чет элларда юрган ўзбекистонлик йигит-қизлар ҳам ўзимизнинг фарзандларимиз экани, агар уларнинг тарбияси билан вақтида шуғулланилмаса, бефарқ бўлинса, бошқалар фарзандларимизни алдаб, тузоғига илинтириб, жувонмарг қилиши мумкинлигидан огоҳ этилди.

Тадбир якунида ёшлар билан ишлаш борасидаги ишларни янги босқичга олиб чиқиш мақсадида Ўзбекистон ёшлар иттифоқи билан Ўзбекистон мусулмонлари идораси ўртасида ўзаро ҳамкорлик тўғрисида меморандум имзолаш таклифи қўллаб-қувватланди.

Анжуманда Ўзбекистон Республикаси Президентининг ёшлар сиёсати масалалари бўйича маслаҳатчиси — Ўзбекистон ёшлар иттифоқи Марказий Кенгаши раиси Қ. Қуронбоев сўзга чиқди.

Мақсуд ЖОНИХОНОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ЭЪЛОНЛАР

Qishloq Qurilish Bank

КОРХОНА ВА ТАШКИЛОТЛАР РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

«Қишлоқ қурилиш банк» АТБ

ҳужумларни аниқлаш ҳамда бартараф этиш захира тизими ва сервер қурилмасини ўрнатиб бериш шартлари асосида етказиш бўйича танлов савдолари ўтказилишини эълон қилади.

Танловда маҳсулотларни ишлаб чиқарувчи ва/ёки етказиб бериш ҳуқуқига эга, ўхшаш қурилмаларни етказиш тажрибаси бор бўлган маҳаллий ва хорижий фирмалар, ташкилотлар иштирок этиши мумкин.

1. Танлов комиссиясининг ишчи органи номи ва манзили: «Қишлоқ қурилиш банк» АТБ Ахборот технологиялари департаменти, Ўзбекистон Республикаси, 100011, Тошкент шаҳри, Алишер Навоий кўчаси, 18-«А» уй.

Телефонлар: (0-371) 150-76-44, 150-77-32, 150-93-39.

Масъул шахс — Улуғбек Исломов.

2. Номзод корхона ва ташкилотлар танлов ҳужжатларида белгиланган талабларга жавоб беришлари лозим. Танлов ҳужжатлари рус тилида юқорида келтирилган манзил бўйича душанбадан жумагача соат 9.00 дан 18.00 га қадар олиш мумкин.

3. Танлов таклифларини қабул қилишнинг охирги муддати — 2017 йил 20 декабрь куни соат 16.00.

Хизматлар лицензияланган. 1438А/488

Qishloq Qurilish Bank

КОРХОНА ВА ТАШКИЛОТЛАР РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

«Қишлоқ қурилиш банк» АТБ

компьютер қурилмаларини етказиб бериш бўйича танлов савдолари эълон қилади.

Танловда маҳсулотларни ишлаб чиқарувчи ва/ёки етказиб бериш ҳуқуқига эга, ўхшаш қурилмаларни етказиш тажрибаси бор бўлган маҳаллий фирма ва ташкилотлар иштирок этиши мумкин.

1. Танлов комиссиясининг ишчи органи номи ва манзили: «Қишлоқ қурилиш банк» АТБ Ахборот технологиялари департаменти, Ўзбекистон Республикаси, 100011, Тошкент шаҳри, Алишер Навоий кўчаси, 18-«А» уй.

Телефонлар: (0-371) 150-77-32, 150-93-39.

Масъул шахс — Шерзод Султонов.

2. Номзод корхона ва ташкилотлар танлов ҳужжатларида белгиланган талабларга жавоб беришлари лозим. Рус тилидаги танлов ҳужжатларини юқоридаги манзилда душанбадан жумагача соат 9.00 дан 18.00 гача олиш мумкин.

3. Танлов таклифларини қабул қилишнинг охирги муддати — 2017 йил 20 декабрь куни соат 16.00 гача.

Хизматлар лицензияланган. 1443А/488

Халқ сўзи
Народное слово

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси Кенгаши, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир Ўткир РАҲМАТОВ

2008 йил 15 январда Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 0001-рақам билан рўйхатга олинган. Нашр индекси — 229. Буюртма Г — 1245. 73 354 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2. Баҳоси келишилган нархда.

Газетамиз ҳақидаги маълумотларни юклаб олиш учун QR-кодини телефонингиз орқали сканер қилинг.

ТЕЛЕФОНЛАР:
Девонхона (0-371) 233-52-55;
Котибият (0-371) 233-10-28; Эълонлар (0-371) 232-11-15.

Таҳририятга келган қўлёзмалар тақриз қилинмайди ва муаллифга қайтарилмайди. Реклама материаллари учун таҳририят жавобгар эмас.

Газетанинг етказиб берилиши учун обунани расмийлаштирган ташкилот жавобгар.

Газета таҳририят компьютер марказида терилди ҳамда оператор Ж. Тоғаев томонидан саҳифаланди.

Газетанинг полиграфик жиҳатдан сифатли чоп этилишига "Шарқ" нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси масъул. Босмахона телефони: (0-371) 233-11-07.

• МАНЗИЛИМИЗ:
100000,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Навбатчи муҳаррир — С. Раҳмонов.
Навбатчи — Д. Содиқов.
Мусаҳҳиҳ — Ш. Машраббоев.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41. ЎзА якуни — 22.50 Топширилди — 00.55 2 3 4 5 6